

Atatürk'ün Cenaze Töreni Ebedi Şefin tabutu büyük merasimle etnografya Müzesine kondu

Ankaradaki cihanşümül hâdise

Ankara, 21 (Başmuharririmizden telefonla) — Atatürk'ün cenazesinin bugün Büyük Millet Meclisi önündeki katafalktan kaldırılarak Ankara Halkevi yanındaki Etnografya müzesine götürülmesi yalnız misli görülmemiş bir milli matem tezahürü değil, beynelmilel sivil ve askeri heyetlerin iştiakla cihanşümül bir hâdise oldu. Hâdisenin açık olan manası harp ederek bugünkü Türkiye'yi kurtarmış ve yaratmış, fakat devlet reisi olduktan sonra da milletlerarası sulhuna büyük hizmetler yapmış büyük bir adama karşı milletçe ve insanlık âlemince gösterilen derin hürmettir. Fakat bu hürmetin hakiki manasını anlamak için cenaze alayının Büyük Millet Meclisi ile İstasyon ve İstasyon ile Ankara Halkevi arasındaki uzun mesafeyi dolandıran heybetli manzarasını görmek kâfi değildir.

Umumi Harp ve Milli Mücadele günlerinden başlayarak Cumhuriyetin on beşinci yılına kadar geçirdiğimiz tarihi hâdiseleri de gözönüne getirmek lâzımgelir. Cenaze alayının geçtiği caddelerin iki tarafına Türk ve ecnebi askerleri dizilmiş, bu kraların arkasına kadın, erkek, küçük, büyük her sınıf halk tabakası yığılma halinde toplanmış bulunuyordu.

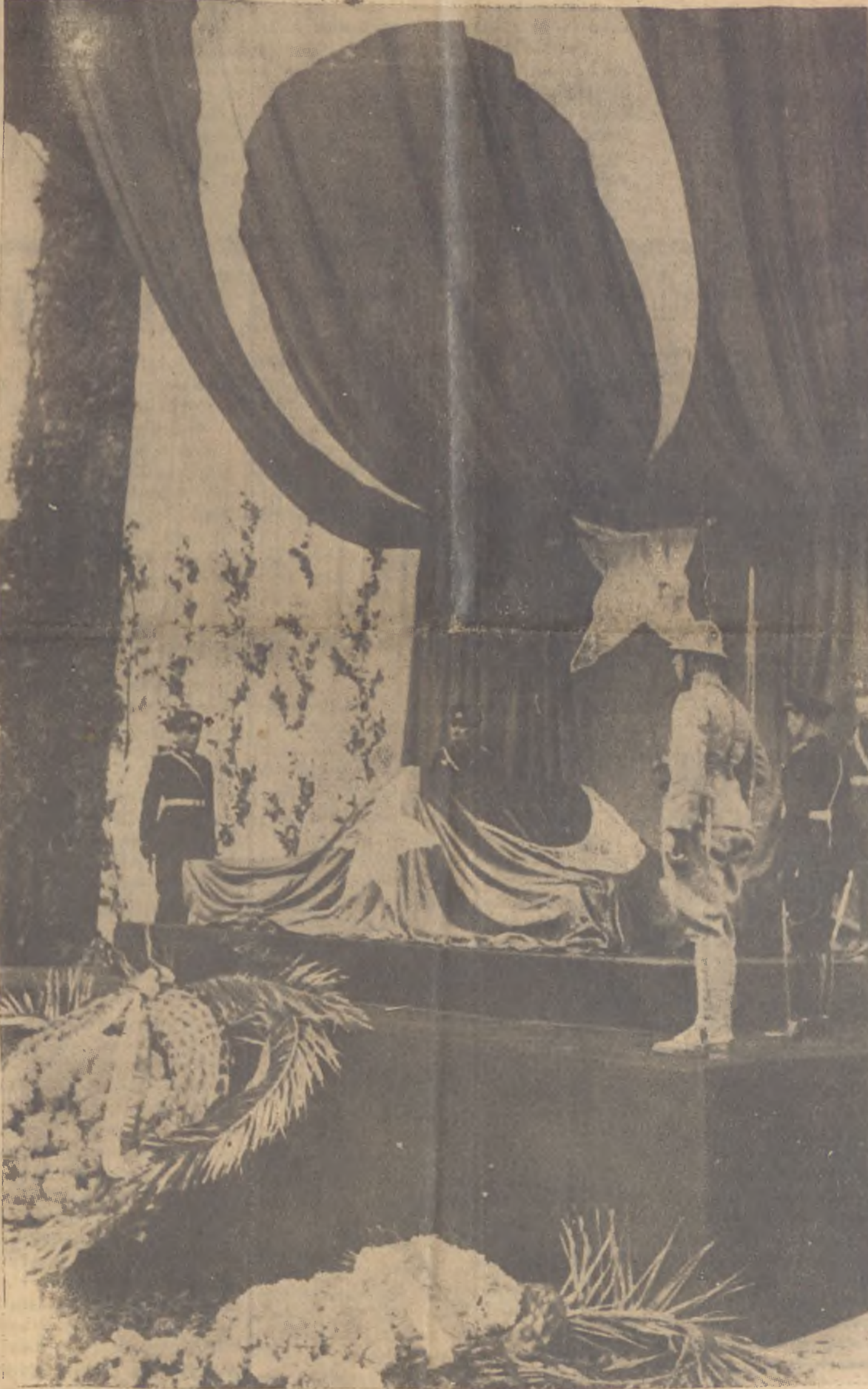
Atatürk'ün Türk bayrağına sarılmış olan tabutunu geçerken bütün bu halk tabakaları hicirliklerle ağlaştı. Kadımların ağlayışı çocukların ağlayışı, gençlerin ve ihtiyarların ağlayışı...

Bunların hepsi içten ve müessirdi. Fakat askerlerin hicirliklerini zaptederek gözlerinden sessiz, sessiz aktıkları yaşlar bunların hepsinden daha hazin, daha müessir bir matem levhasını teşkil ediyordu.

Atatürk'ün hayatında zaferden zaferine götürdüğü bu kahraman Türk askerleri hiç şüphesiz şimdi önlerinde Atatürk'ün tabutunu gö-

ASIM US

(Devamı 2 ncide)

Merasim nasıl oldu ?

Ankara, 21 (Muhabirimiz Emin Karakuş telefonla bildiriyor)

Bugün Ankaralılar, hayatlarının en acı ve kederli günlerinden birini yaşadılar. Saat dokuz. Bütün ecnebi kıtaat Bankalar caddesinde sıralanıyorlar. Temiz ve yeknasak elbiselerini giymişler, komutanları tarafından son bir teftişten daha geçiyorlar. Mebuslar Mecliste ve Halk Partisi umum merkezinde yavaş yavaş toplanmağa başlıyorlar. Atatürk'ün başucunda dört büyük general nöbet bekliyor, Fahrettin Altay, Asım Gündüz, Hüsnü Kılıç, Cemil Cahit Toydemir... Saat dokuzu 10 geçiyor. Başvekil Vekiller ve bütün mebuslar katafalkın yanbaşımda sıralandılar.

Yukardan heykelin önünden Riyaseticumhur bandosu ve arkasından bir kıta asker tarafından çekilen top arabası getirildi. Top arabası beyaz eldivenler giymiş 72 er tarafından çekiliyor. Biraz sonra nöbet bekleyen generallere, Atatürk'ün yaverleri de iltihak etti ve hep birden tabut üzerindeki bayrakları kaldırdılar. Büyük Ölünün tabutunu omuzlarına aldılar ve 12 mebusla beraber büyük bir hürmet ve dikkatle top arabasının üstüne koydular. Cenaze arabasının üzerinde duruyor. Yanbaşında 12 general kılıçlarını çıkarmış esas vaziyetinde duruyorlar.

Bu esnada Ankarapalastan alfabe sırasile çıkan ecnebi heyetleri caddenin beritarafında sıralandılar.

Foto muhabirleri büyük bir faaliyet içindeler... Meclis önünde mütemediyen bir vızıltı ile sinema ve fotoğraf makineleri işliyor.

Geçit resmi onu on geçe başladı. En önde Türk süvarileri geliyor, şu dakikada kulaklarımız yalnız nal seslerini işitiyor. Türk sancağı geçerken sivil murahhaslar başlarından silindir şapkalarını çıkarıyorlar, generaller, komutanlar ellerini kaş veya omuz hizasına kaldırarak selâm duruyorlar.

(Devamı 2 ncide)

REİSİCUMHUR İSMET İNÖNÜ'NÜN BEYANNAMESİ

“Atatürk'e tâzim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeyi, ödenmesi lâzımgelen borç saydım.,,

(Yazısı ikinci ncide)

REİSİCUMHUR İSMET İNÖNÜ'NÜN BEYANNAMESİ

“Atatürk'e tâzim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeyi, ödenmesi lâzımgelen borç saydım.,,

Ankara, 21 (A.A.) — Reiscumhur İsmet İnönü'nün millete beyannamesi:

“Büyük Türk milletine,

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fanî vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin O'nun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız itihâm gününde meydana atılmış, Türk milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür ses, asla yıpranmayan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk ömrünü yalnız Türk milletinin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hakettiği mezzetlerini isbat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insanîyet vazifelerine sarsılmaz itikadı var-

dr. “Ne mutlu Türküm diyene” dediği zaman, kendi en-gin ruhunun, hiç sönmeyen aşkını ne manalı bir surette hülâsa etmiş idi.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mütekâmil ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek O'nun başlıca kaygısı olmuştur. Teşkilâtı esasiyemizde ve bugün hizmet başında, İrfan muhitinde ve geniş halk içinde bulunan bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan lâyük, milliyetçi, halkçı, inkılâpçı, devletçi cumhuriyet; bize bütün evsafiye Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Ufulündenberi Atatürk'ün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimi bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belâğı misalidir. Türk milletinin aziz Atatürke gösterdiği sevgi ve saygı, O'nun niçin Atatürk gibi bir evlât yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürke tazim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeği, ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı insanlığın Atası için ümit verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazıları ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetleriyle yasımıza iştirak eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımın ifadesidir.

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi, insanlık idealinin âşik ve mümtaz siması, eşsiz kahraman Atatürk: Vatan sana münettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milletine beraber senin huzurunda tazim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdi. Emin ol, aziz hatıran sönmeyiz mesale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacağız.

REİSİCUMHUR
İSMET İNÖNÜ

Ankaradaki cihanşümül hâdise

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

rünce o büyük zafer günlerini hatırlıyorlar ve kendilerini o zaferlere sevkeden büyük Başkumandanlarını elleriyle mezarı götürmek tecellisine ağıyorlardı.

Cenazesi milli bayrağa sarılan hiçbir Başkumandanın tabutu Atatürk'ün Mu-kaddes Naamını saran Türk bayrağı kadar manalı olamaz. Hakikat halde Atatürk'ün tabutunu saran al atlastan yapılmış Türk bayrağı onun ölümü ile kalbi kanayan Türk milletinin muhabbe-

tidir. Cenaze töreninde milletçe gösterilen vekar, İntizam ve kadirşinaslık ayrıca kayde değer bir hâdisedir. Bu noktadan bakılınca hayatında memleket ve millete en büyük hizmetleri yapmış olan Atatürk ölümünde bile hizmet etmiştir. Türk milletinin gerçekten yüksek ve medeni bir millet olduğuna bilhassa ölümünden sonraki hâdîselerle bütün dünya kanaat getirmiştir.

ASIM US

Merasim nasıl oldu

(Baş tarafı 1 incide)

Süvarilerimizden sonra muhtelif çapta toplar ve daha sonra manga kolu nizâmında sert adımları ve şimşek bakışlarıyla askerlerimiz geçiyor ve bunu Harbiye Okulu talebesi aynı sert adımlarla takip ediyor. Askerlerimizin bu geçişi yarım saat kadar sürdü. Bunlardan sonra yine alfabe sırasile evvelâ Almanlar, kalçadan fırlayan sert adımlarla geçiyorlar. Bunlardan sonra Bulgar kıtaları ve bunları Fransızlar takip ediyor. Her takım Büyük Şefimizin önüne gelince komutanları tarafından sağa bakmaları için komutalarile selâm resmini ifa ediyorlar.

İngilizler geçiyor. Muntazam ve gayet sakın adımlarla ilerliyorlar. Sarıgülü tüfekleri sağ ellerinde, omuzlarına dayıyarak yürüyorlar, çok mutazam geçiyorlar... Üzerlerinde Büyük Britanya İmparatorluğunun haşmet ve debdebesini taşıyorlar.

Yunan askerleri geçiyor. Her kıtanın önünde bir de Türk mihmandar beraber yürüyor. Askerler Büyük Ölünün hizasına gelince kendiliğinden başını çevirerek selâm veriyor ve yollarına devam ediyorlar.

Yunanlılardan sonra kardeş ve mütefik İran askerleri geçiyor. Üzerlerinde tam teçhizatları ve teslihatları ile halk üzerinde derin tesirler icra ediyorlar. Bunları takiben Roman bahriyelileri geçiyor. Manga kolu ile sert ve ayaklarını yere vurarak yürüyorlar.

Bunların arkasından büyük dostumuz ve komşumuz olan Sovyet bahriyelileri geçiyor. Tüfeklerine talûn süngüler ileriye doğru uzatılmış.. Yine aynı sert adımlarla ilerliyorlar.

Dost Yugoslav askerleri paltoları sırtlarında ve tüfekleri omuzlarına asılı olarak geçtiler. Bunları da takiben son olarak Yavuz zırhlısına mensup bahriyelilerimiz geçiyor. Bu suretle geçit resmi sona ermiş oldu.

Bundan sonra cenazeyi çeken 72 erin yarıbaşlarında yer alan 12 general ve Atatürk'ün harp ve istiklâl madalyelerini taşıyan general, bunların arkasında baştan aşağı siyahlar giymiş Atatürk'ün hemşireleri Bayan Makbule, Yanında kocası Edirne mebusu Mecidi beraber yürüyor. Bunların arkasından Cumhuriyet Reisi İnönü, Atatürk'ün yaverleri, Meclis Reisi, Başvekil ve Mareşal sıra ile geliyorlar.. Bunların da arkasından cenâbı nevî bevet'ler geliyor. Bunların gerisinde birkaç adım mesafe ile kara, hava ve deniz subaylarımızdan 8 - 10 kişilik bir heyet ve bunları frak ve silindir giymiş mebuslarımız, askerî ve mülki erkân ve bir piyade taburu takip ediyor. En sonunda yüksek tahsil gençliği Büyük Ölünün arkasından ilerliyor.

Cenaze istasyon yoluile Etnografya müzesi aracı olan bir buçuk kilometre-

lik mesafeyi bir saatte katetti.

Bu uzun ve geniş asfalt yolun iki tarafına sıralanan askerler, Büyük Şef önderinden geçtikçe selâm duruyorlar.

Ankara halkı bu caddede yakın ne kadar resmi ve hususi bina varsa hepsinin üzerinden cenazeyi gözlerle takip ediyorlar. Halkevlerinin önünden istasyona kadar bu caddenin göremiyeceği en binleri aşan muazzam bir insan kalabalığı..

Cenaze her yabancı İrfan'ın önüne geldikçe o kıtaya ait bando Şopenin cenaze marşını ağır ağır çalmaya başlıyor. Saat tam on ikide Medî Şefin cenazesi Etnografya Müzesinin önünde durdu. 12 mebus ve 12 general tarafından aynı şekilde cenaze top arabasından kaldırılarak müzede Lazırlanan mevkî mahsusa kondu. Ve bu suretle cenaze merasimi sona ermiş oldu.

Gece Etnografya müzesinin önündeki heykel Ulus meydanındaki âbide önünde büyük alev ve duman çıkaran meş'aleler sabaha kadar vardı.

Atatürk'ün Tabutu İstirahâtında

Ankara, 21 (A.A.) — Şefin tabutu, kendisine son istirahat için selâmı taşıması için ve cenâbı atalarının arasına geçerek orada, Etnografya müzesine nakil olan muvakaat istirahâtında bulunacağı zaman, cenaze saygısını arz edecek manzara çok ulvi ve son derece müteşevvib oldu. Arık buraya herkesin, Büyük Şef Atasına son vedaını yapacağı noktaya gelmiş bulunuyorlardı. Millet Meclisi önündeki katafaktan buraya gelinceye kadar yekpare bir granit parçası halinde kahraman başbuğalarının tabutunun bulunduğu top arabasının çeken erler halkevi ile müzenin arasında durduğu zaman ona, günlerdenberi refakat etmekte olan silah arkadaşları tabuta karşı cephe aldılar ve selâm verdiler. Bu anda gözleri, mize halkevinin müzeye nazır cephesindeki balkonda, Mareşal Birdvudun teesürden takallüs etmiş asker çehresi çarpıtı. Rahatsızlığı dolayısıyla cenaze törenine iştirak etmemiş olan Mareşal, büyük Şefin son tazimini burada yapmakta idi. Tabut arabadan indirilerek müzeye girince, ye kadar arkasında yaver, elinde mareşal asası olduğu halde resmi ihtiramı ifa etti.

Top arabasının tevakkufu üzerine Büyük Önderin yaverleri ve maiyet subayları tabutun üzerindeki Türk bayrağını ve örtüyü aldılar. Şefin tabutu zaferden zaferden koştuğu Mehmetçiklerle, komutanların ve subayların omuzları üzerinde yükseldi ve ağır ağır müzenin mezarlığına doğru ilerlemeye başladı.

Methale doğru yükselen mermer basamakların sağ tarafında Türkün Büyük Evladına karşı milletlerinin, devletlerinin sonsuz saygı ve sevgilerini ve onun gay-

bubetinden dolayı Türk ulusuna taziyelerini bildirmek için gelen fevkalâde heyetlerle, kordiplomatik, sol tarafında ise, vekiller heyeti, Millet Meclisi azaları, merasime iştirak eden diğer zevat bulunmakta idi. Tabut, Mehmetçiklerin, generalerin, subayların elleri üstünde ve omuzlarında Türk ulusunun ve dünyanın bu değerli müesseselerinin son tazim tezahüratı arasında geçerek, oraya, müzeye girer. diğ zaman Şefin hemşiresi, Reiscumhur İsmet İnönü ve B. M. M. Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Celâl Bayar, Büyük Erkanınharbiye Reisi Mareşal Çakmak, tabutun konulacağı kaide nin önünde yer almış bulunuyorlardı.

Tabut, müzenin tam orta kısmını teşkil eden ve yukarıdan aşağıya beyaz muslinlerle kaplanmış olan salonun ortasındaki kaideye gene silah arkadaşlarının elleriyle kondu. Ve gene bu ellerle üzerine şanlı bayrağımız örtüldü.

Şimdi başta Cumhurreisi İsmet İnönü olduğu halde, bütün başlar eğik, derin bir buşu içinde Büyük Şef'i anıyorlar ve onun hatırasını tazim ediyorlar. Manzara tarife sığmayacak derecede yüksek ve heyecan verici..

Atatürk'ün her tarafı beyazlara bürünmüş olan bu istirahatgâhında ruhlara sükûn veren, teselli sunan bir hava eşiyor. Bütün gözler ve kalpler siyah bir zemin üstünde yükselen beyaz bir kaide üzerinde yatan bayrağa sarılı Atatürk'ün tabutunda.. Kimse ne gözünü, ne de kalbini onun ayıramıyor. Reiscumhur İnönü, Önderin tabutu önünde uzun bir vakfeden sonra millet meclisi Reisi, Başvekil ve Mareşal ile birlikte Atanın istirahatgâhından ayrıldılar. Ve ondan sonra da baş ve ayak uçlarında üçer meşalenin yandığı ve dört subayın yalınkılıç nöbet beklediği büyük kurtarıcının tabutu önünde Millet Meclisi âzalarıyla kara, deniz ve hava kuvvetlerine mensup komutanlarla, subayların ve hükümet erkânının veda ve tazim geçişleri başladı ve herkes büyük bir sükûn içinde göz yaşlarını içlerine akıtma akıtma tafalkın önüne koymuşlardı. Şefin önnünden geçti.

ALBER SARO ÇELENK KOYDU

Ankara, 21 (A.A.) — M. Alber Saro ile Fransız sefir M. Henri Penset, beraberlerinde General Muntziger ile vis Amiral Laborde olduğu halde Türk milletinin Atatürk'ün tabutu önünde yapmakta olduğu geçide iştirak arzusunda bulunmuşlar ve evvelki gece bu maksatla halk arasına karışan M. Alber Saro ile B. Henri Penset, Fransız heyeti reisinin Fransız hükümeti namına sureti mahsusa Paris'ten getirmiş olduğu çelengi ka-

İşaretler :

ONUN ORDUSU

Yazan : Sadri Ertem

Kim kimli taziyeye etmeli, kim kime başın sağ olsun demeli?

Dünya yası bir baştır. Millet sadece bir hükmürdür. Onun ordusu, onun tabutu önünde göz ucuunda bir yaş gibi selâm duruyor.

Ordu mu milleti, millet mi orduyu teselli etsin. Ordu, millet, Atatürk aynı şeydir. Hepsini birbirinin isim değiştirmiş tek cevherdir. Gözleri yaşlı, silahları aşağıya inik tabutu önünde son geçidi yapan ordu onun yaratıcı kudretinin şaheseridir.

Ordunun saflarında, ve bayrağın altında yürümenin bahtiyar hatıralarını taşıyan, zaferin güzel ve heybetli yüzünü onun bayrağın gölgesinde seyreden bir insan rubile ihtihâm ilk günlerindeki ordu manzarasını bir türlü unutamiyorum.

İnönü günleri idi.

Ankaranın tek caddesi olan İstasyon yolu renk, renk kıyafetli insanlarla dolardı. Bu insanlar önderinde kırmızı bir bayrakla geçiyor, dudaklarında ya “Ey gaziler,, yahut “Ankaranın taşma bak, gözlerimin yaşına bak,, türküsü mırıldanırdı. Caddenin toz bulutları arasından yarı efsanevi bir şekli alarak geçen bu kafilelerin bir daha Ankaraya ne zaman dönecekleri belli olmazdı.

Bu renkli kıyafetlerden mürekkep kabile harbe giden askerlerdi. Bu askerlerin omuzlarındaki silahların kayışı yoktu, ya silim, ya bir parça çamaşır ipi bu vazifeyi görürdü.

Cepheye giden ilk ihtilâl ordusu askerleri tüfeklerinin ucuna taktıkları süngülerini, kasaturlarını çok defa fıçı çemberlerini ilşiyen, onları çelik haline koyan demirlerle mütevazı, İptidai atöyelerinde yapıları. Bu atöyelerde köriklerin ateşli yakmak için kâfi gelmediği zamanlarda insan nefesi İmdada koşardı.

Hücumla kalkan bir kıtanın bez parçası tüfeğine sardığı süngü ile, kasaturla karşı saflara atıldığını görenler ne kadar çoktur.

İhtilâl ordusu ilk hamlelerinde cephe yerine sadece cephe haberi aldı; ve bununla kavganın aşkını, heyecanını bilirdi.

Bugün garip bir hatıradan ibaret kalan bu manzaranın heybetini arttıran kudret ihtilâl ordusunun zaferden zaferden koşması ve bayrağını Orta Anadolu yaylasından Akdenize kadar bir kartal gibi taşması ve kendisine modern orduların safında yer temin etmesidir.

Onun ordusunun mayası çarıkız, fıçı çemberinden yapılmış süngü tüfeğine bez parçası bağlı, cephesiz nefeslerle atıldı. Kanunların seferberliği menettiği bir zamanda, ahlâk ve vicdan emrettiği seferberlik emrine icabet etti. Onun ordusunun elinde bir bayrak gibi zaferden zaferden koşmasının sırrı da buradadır.

İhtilâl ordusu böyle kuruldu. Bugün cumhuriyet ordusu, aklın, teknolojinin, aşkın, sevginin icaplarını yüzde yüz tahakkuk ettiren insanlar yekûndur.

Atanın ölüsü önünde duyulan tesellilerden biri de cumhuriyet ordusunun heybetli manzarasıdır.

SADRI ERTEM

ATATÜRK Ankarada!

F. R. ATAY

Atatürk'ün son arzusu, 29 İlkteşrin bayramını Ankara'da geçirebilmeği: "— Halkın tebriklerini açıkta kabul ederim; bunu bir defa daha yapmıştım!.., diyordu. Otomobilden indikten sonra, birkaç adım yürüyecek, asansörle tribünün üst katına çıkacak ve orduyu selâmlıyacaktı.

Atatürk, o gün, Kamutay arkadaşları, halk, ordu ve gençlikle vedâlaşmış olacaktı. Ankara, son dakikalarına kadar gözünde tuttu: O, Reis ve Başbuğ, her şeyin üstünde bir vazife adamı idi. Kırık kemikleri ile harbeden Mustafa Kemal'e, on beşinci yıldönümü vazifelerini bizzat yapamamak, kim bilir ne ağır gelmiştir?

İşte Ankarasına bu sabah kavuştu. En büyük vatandaş kucaklıyalım ve bir daha bağrımızdan ayırmıyalım.

Atatürk terbiyesi bizi hakikat korkusundan kurtarmıştır. Hakikat, onun ölümü kadar müthiş de olsa, gene Türk cesareti ile karşılamak, kendisine karşı en iyi hürmette bulunmaktır.

Bir gün Dikmen sirtlarından gene buraya gelen Mustafa Kemal'i düşünelim. O bize, on sekiz yıl içinde Türk kudretinin en yüksek imkânlarını gösteren ebedî eserini bıraktı. Mucizeler kaynağı, bu kudrettir; Atatürk onda ve onunla devam ediyor. Bu kaynağın saflığını sırlar, ve-himler, sihirler ve tılsımlarla bulanmaktan koruyalım.

Bütün ıstıraplardan güç olan Atatürk acısına, kalbimizi sonuna kadar açalım. Fakat aklımızı ve irademizi her zamandan daha fazla uyanık ve tetik tutalım.

Yalnız Türk milletinin hayati ebedidir. Ancak o devam ederse Atatürk lâyemut olur. Türkü yaşatarak Atatürkü lâyemut kılmağa çalışalım!

Yaralanmış kalfa öldü

Şehrimizi Ahmet Hamdi eczanesinde kalfa Kırkor Dolmabahçe sarayı önünde, ki izdiham esnasında ağır surette yaralanarak hastaneye kaldırılmıştı. Kırkor, iyileşemiyerek ölmüştür. Cenazesi bugün kalfa arkadaşları tarafından kaldırılacaktır. L

Ecnebi heyetler ve askerler dönüyor

Ebedî Şefin büyük cenaze töreninde İngiltere devletini temsilen gelen heyet bugün şehrimize dönmüş bulunacaktır. İngiliz askerleri de bugün Ankaradan ayrılarak şehrimize geleceklerdir.

Dün İngiliz heyetinin ardından Yavuz mürettebatı da Ankaradan ayrılmıştır.

Yarın diğer devlet mümessillerinin şehrimize gelmeleri beklenmektedir. Gelen heyetlerden bir kısmı doğrudan doğruya memleketlerine döneceklerse de, bir kısmı birkaç gün kalacaklardır.

ÖLÜ İSTANBUL

Yazan : Hakkı Süha Gezgün

Yas günü, her gününde Büyük Atanın sıyah, sımsıyah bir meşale gibi yandığı gün. İstanbul, kıtalara yayılmış boylu poslu bir cenaze halinde yatıyor.

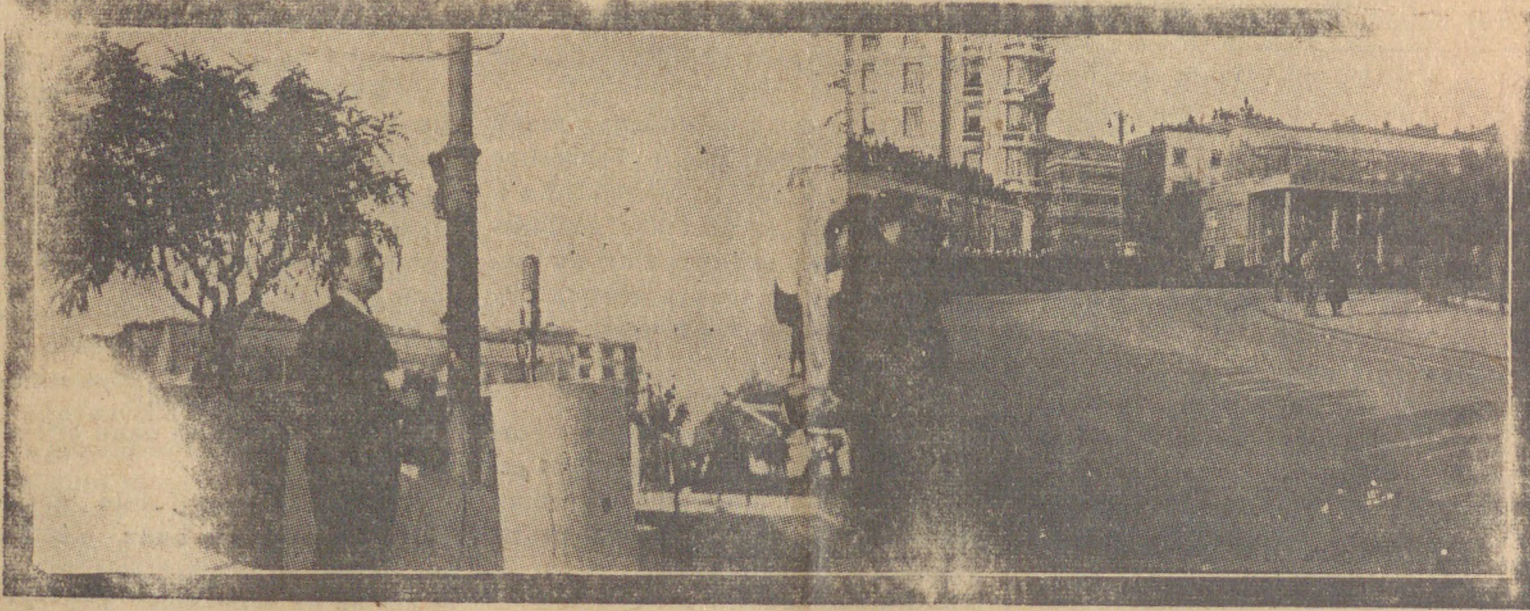
Bütün dükkânlar, kepenkten göz kapaklarını indirmişler. İçlerinde kimse-sizliğin ve derin bir sessizliğin boynu bükülmüş.

Tabutu önünde, asırların sıralandığı, devirlerin divan durduğu Ata için, bütün bunlar ne kadarlık şey!..

Doğrusu şu ki, onun karşısında zihin duruyor ve hayal kötürümleşiyor. İçimizde azabın köpük yeleli denizleri var. Onu söze sığdırmak mümkün mü hiç? En güzel, en derin, en büyük söz, bu denizin kenarına varınca, nihayet mî-nimni bir sedef olduğunu anlıyor. O deniz, bu sedefe girer mi?

Ölü İstanbul içinde dün dolaytım. Kaldırımlardan onun arabasile çığnenmiş tallihli kumlar, yol kenarlarına küçük tepelikler halinde toplanmış, tana öyle gellyor ki, bu toplayışta nazlı bir düşünüş, ince bir fikr var. Bu kumlar, bir yere yığılacak ve her Türk şehrine birer avuç verilecek, ve bu bir avuçluk kum, yarmki âbidelerin temeli olacak. Azıcık akli olanlar, bilirler ki, Ata sado Ankarada yatmıyacak, uçtan uca bütün ülkede onun her gün tavaf edilen bir anıtı bulunacaktır. Ben, top arabasım bıraktığı tekerlek olukları içinden, ken-dim için bir avuç aldım. Onu bir hazine gibi saklıyacağım. Toplayanların da el-bette kendilerine göre bir düşünceleri vardır.

Dün ölü bir şehirden, büyük bir mezar olmuş İstanbulun içinden geçtim. İnsanlar, selvi gibi sokaklara dikilmişlerdi Evlerin sandukalardan farkı yoktu..

Taksim abidesi önünde yapılan törenden bir intiba

Muğla Halkı Derin Bir Matem İçinde

Muğla, (Hususi) — Atatürk'ün ölümünden Muğla ve köyleri halkının duyduğu elem pek derindir. Genç, ihtiyar herkes bu melâlin tesiri altındadır. Büyük Atamızın ziyar haberini alan şehir ve köylüler radyolar başına toplanarak verilen haberleri göz yaşlarıyla dinlemişler, bu acı hakikatin hüznü ile dilhun olmuşlardır. 10-11-938 sabahı memleket okullarındaki çocuklar öğretmenlerine sarılarak birlikte ağlamışlar, mekteplerindeki Atatürk büstlerini gözyaşlarıyla ıslatmışlardır. Muğla ve köyleri halkı bu derin matemi yaşamaktadır.

Dün İstanbulda yapılan törenler

Harbiyede, Taksimde, Sarayburnunda nutuklar söylendi, meşaleler yakıldı

Ankarada Büyük Şef için yapılan cenaze töreni münasebetile dün şehrimizde de meydanlarda ve halkevlerinde törenler yapılmıştır.

Resmî ve hususî bütün müesseseler, dükkânlar tamamen kapanmış, halk ebedî Şefin aziz hatrasını bir daha anmak üzere sokaklara dökülmüştü.

On ikiye çeyrek kala İstanbul halkevlerinde toplantılar yapılmış, İstiklâl marşını söyledikten sonra, ev başkanları tarafından Atatürk hakkında birer söylev verilmiştir.

Saat on dörtte Harbiyede Yedek Subay okulu önünde, Taksimde, Sarayburnunda, Üsküdar'da törenler yapılmış, saat tam on altıda üçer dakika sükût edilmiştir.

Yedek Subay Okulu Önündeki Tören

Dün, yapılan büyük törenlerden biri de Harbiyede, Yedek Subay okulu önünde tertip edilmiştir.

Bu tören Yedek subay okulu idaresile Şişli halkevi ve Partisi tarafından müş-tereken hazırlanmıştır.

Törene Taşkıslanım bandosu tarafından galinan İstiklâl marşile başlanmış, Yedek Subay okulu ile Şişli halkevi, Halk Partisi ve Şişli nahiyesi tarafından fevkalâde itina ile hazırlanan çelenkler yerlerine konulduktan sonra Şopenin matem havası çalınmıştır.

İki binden fazla Yedek Subaylardan başka bin kadar talebe ve 5000 kadar halk caddeleri doldurmuştu.

Parti başkanı Raif Güner, nahîye müdürü Kemal Dağdeviren birer söylev verdikten sonra Yedek Subaydan Hamdi Egemen çok heyecanlı bir söylev vermiş, bütün Yedek Subaylar bir ağzıdan İstiklâl marşını söylemişlerdir.

Bunu müteakıp yine Yedek Subaydan Hayri Engin müessir bir hitabe irat etmiştir. Halk bu esnada heyecandan ağlıyordu.

Son sözü Şişli halkevi başkanı Ahmet Halit Yaşaroğlu söylemiştir.

Ahmet Halit Yaşaroğlunun söylevi saat dörde iki dakika kala bitmiş, bundan sonra bütün halkı and içmeğe davet etmiştir. And içme merasimi tam dörtte düdüklere ötmeğe başlarken sona ermiş ve üç dakika bütün halk ve kıtalara ihtiram vaziyetine geçmiştir. Üç dakikanın sonunda derhal altı meşale yanmış, geçit resmi başlamıştır. Yedek Subaylarımızın çok muntazam ve aslanca yaptıkları geçit resmi bittiği halde toplanan binlerce halk yerinden ayrılmak istemiyorlardı. Şişli halkevi ile Yedek Subay okulunun bu iş birliği muhitte ayrıca ve çok iyi bir t. sir bırakmıştır.

Yedek Subay Okulundan Hamdi Egemen'in Söylevi
Atatürk,
Türkün Atası.. Türkün en büyüğü, Türkün büyük askerî dahisi, Türkün her şeyi.. Seni seven yüz binlerce kişinin göz yaşları arasında seni, senin en çok sevdiğin ve yuvanı kurduğun diyara gönderdik. Bugün minnet ve şükranlarımızı o diyara yolluyoruz.

Ben içim yanarak, parçalanarak bu minnet ve şükran yalvarışlarımızı işitmeni istiyorum. İşt diyorum.
Senin dün tabutunun arkasında yürüyemediğim için hâlâ yanıyorum. O saatlerin ıstıraplı kıvranıyordum. O yanış ve kıvranırları haykırıyordum.
Seni taşıyan top arabasımın arkasından insan sell içinde yoktum. O saatte mukaddes vazife diye senden aldığım ilhamla inandığım emri, yerine getirmek için kafamda demir şapka ile ömrümün kıymetli günlerini yaşadığım, en tatlı hatıralarını biriktirdiğim mektebin, asırlık kapısında nöbet bekliyordum. Bu bekleyişin seni sevindireceğini düşünerek kendimi teselli edemeseydim seni sevindireceğimi düşünerek kendimi teselli edemeseydim, vazife: Benim için bu kadar yüksek, bu kadar ideal olamazdı.

Ben Tabutunun Arkasında Yürüyemedim

Türkün Atası, Türkün babası..
Ben senin tabutunun arkasında yürüyemedim. Saatler geçtikçe bu acı içimde büyüyor. Dün beni teselli eden vazife hissi inan ki.. Bugün beni artık teselli edemiyor. Ve içimde mevcut bir yaranım gittikçe genişlediğini duyuyor gibi oluyorum. Ağlıyorum. Yine ağlıyorum.

Seni Küçükten Tanıyorum

Ben seni çok küçükten tanıyorum. Benim doğduğum ve büyüdüğüm memleket düşmandan ilk defa kurtulmuştu. O gece (Devamı 9 uncu sayfada)

Günün Akisleri :

Unutulmaz Hatıralar

- 2 -

Ağırbaşlı, kalbi yumuşak, İNSAN Celâl Bayarın İstanbul'a her gelişini gazeteler şu tarzda bildirirlerdi:

"Başvekil Celâl Bayar, Ankaradan gelmiş, Haydarpaşa İstasyonunda Vali ve Belediye Reisi, Kumandan, Emniyet Direktörü, Parti ve Belediye erkânı ve diğer zatlar tarafından karşılandıktan sonra, Büyük Öndere saygılarını sunmak üzere Acar motörile doğruca Dolmabahçe sarayına gitmiştir.."

Bu hal, aylarca, değişmeksizin böyle devam etmiştir.

18 İkinciteşrin 1938 de Başvekil Celâl Bayar yine Ankaradan geldi. Yine Haydarpaşa İstasyonunda Vali ve Belediye Reisi, Kumandan, Emniyet Direktörü, Parti ve Belediye erkânı ve diğer zatlar tarafından karşılanarak Büyük Öndere saygılarını sunmak üzere Acar motörile doğruca Dolmabahçe sarayına geçti.

Fakat nasıl..

18 İkinciteşrin 1938 günü Celâl Bayar, Dolmabahçe sarayının aziz tabutu taşıyan salonu hızasında motörden inmiş ve büyük bir sükün içinde salonun kapısına doğru yürümüşü.

Kapıya vardığı sırada ucu bucağı gelmiyen halk dizlerinin bir bölüğü daha, hemen ardında yer almıştı. Muztarip Başvekil, onlarla birlikte, ayaklarının ucuna basıp yürüyerek hiçkırıklar ve çığlıklar arasında Muazzez Tabutun önüne kadar geldi. Ve onun ayakucunda eğilerek ebedî saygısını sundu.

Sonra kenarda, Atatürk'ün arkadaşlarına tahsis edilen bir bölmede durup elleri bağlı olarak bekledi.. Şimdi ona direktif veren Atatürk'ün kendisi değil de, milletinin ağlayış ve feryadı idi. İçerisine Atatürk'ün davasıyla birlikte ayrılış acısı sinmiş milletinin "Beni bırakma!.. direktifi!

Atatürkü ziyaret günlerinin sonuncusu idi. Dolmabahçe kapıları henüz hal-ka açılmamıştı. Büyük Atanın tabutu bulunan salonda nöbetçiler ve birkaç gazeteciden başka kimse yoktu.

Beyaz saçlı bir Albay sol kapıdan büyük bir sükün içinde girerek bütün imanile Tabuta kadar yürüdü. Ona döndü. Eğildi.. Sonra yüreği kanmamış gibi döz çökerek tabutun mevzu bulunduğu plâtfonun ucunu öptü. Kalktı; tekrar eğildi! Ve yavaş yavaş sağa doğru yoluna devam ederek büyük salonun en gerideki sütunlarından biri önünde ellerini bağlayarak durdu.

Kumandanma ağlıyordu.

Akın akın tabutun önünden geçen halk arasından bir çığlık:
— Evlâdımı alsaydın, onu almasaydın Allahım!

Bir genç kız, annesine metanet vermek için onun koluna girerek geçmeği kararlaştırmış.. Fakat tam tabutun önüne geldikleri sırada ikisi de dayanamıyorlar, perişan ağlıyorlar.

Şapkalı bir kadın kundaktaki çocuğle geçerken geriye dönüp tekrar tekrar bakarak ve her baktıkça gözünde, hakikat gittikçe büyüyerek, sarsılarak ağlıyor..

Ufak mektep çocukları, dışardan kendilerine tenbih edildiği gibi hareket etmek azmîle selâm vaziyetini bozmamak için, ellerini yanlarından ayırmaksızın ve böylece gözlerini siltiyerek hiçkırık hiçkırık ağlıyorlar.

Ve, O, kırmızı sancağı saydığı için uzanmağa razı olduğu yerinden - katıyyen eminim - şöyle diyor:

— Ağla!.. Sana sevmeği öğrettim. Yıllarca tefrika, tezebüz içinde kimsesiz yaşamış koca millet! Sana sevmeği öğrettim. Ağla.. Fakat ümitsizliğe düşmeden, geleceği unutmadan, beni ve benim şahsımda harekete gelmiş iradene hürmet edip yürümekten geri kalmıyacaktı severek, sayarak ağla.. Bu, sana, mazhar olduğun ebediyetin ilk terennümüdür.

HİKMET MÜNİR

- 17 -

Ferruhzad, kafası kesilip korkunç bir halde teşhir edildikten sonra Oğlu Rüstemin karargâhında dört kumandanın cüretkâr bir kararı

— Nasıl olur? Hastalığı neydi? Ne zaman öldü?
— Hastalanmadı... Öldürdüler.
— Kim?
— Kraliçe!
— Ne?..
— Evet.. Kraliçe onu öldürttü. Hem de Keştasebin kılıcıyla... Sonra da o yetmişmiş gibi kesik başını çıplak gövdesinin göbük altına koyarak saray önünde sipahilere gösterdi. On

beş gün önce bir gece sarayda misafir edilmişti. Kraliçenin yatak odasına girmiş, diyorlar. Ölümlü bu yüzdenmiş!
Zemîr olup bitenleri anlattıkça Rüstemin tüyleri diken diken oluyor; eli kılıcının sapında olduğu halde pencerenin dışarısında Htezifon taraflarına doğru uzayan bozkıra kin dolu bakışlar atıyordu.
— Kumandanlar ve askerler ne yaptılar? Babamın yediriği içirdiği, onun bol bol aylık verdiği o adamlar şimdi neredeler?
— Kimse ses çıkaramadı; çünkü pek ansızın oldu. Zaten başvezirin sarayda kraliçenin yatak odasına izinsiz girmişti kim isbat edilebilirdi? Fakat ben de bir çokları da inanıyoruz ki o bir tuzağa kurban gitmiştir. Bunda başlıca Keştasebin parmağı vardır.

Rüstem homurdandı:
— Onun burada iken boynunu vurdurmalıydım. Acıdım ve cezasını çekiyordum. Lâkin elbet bir gün öcümü alacağım. Temîr, bu haberi başka kimseye söylemeyeceksin!
— Başüstüne!

Kenarda bir raf ve rafın üstünde küçük bir tokmak vardı. Rüstem onu aldı, yanbaşında tavana asılı duran ve tepsiyi andıran bakır levhaya hızla vurdu. Titrek sesler birbirinin ardından salonu doldurdu. Kapı açıldı ve genç bir zabıt görüldü. Bu Rüstemin yaverlerinden biriydi.
Rüstem emretti:
— Zemîri iyi ağırlayın. Benim konuğumdur.
İkisi birlikte dışarı çıkarken seslendi:
— Mirdat, Firuzla Behmen burda bekliyorum. Gökboğa da gelsin!

Bir dakika geçmemişti ki üç kumandan salona girdiler.
Bu sırada Rüstem kenardaki divana gökmüş, sağ eliyle alını avuçlayarak solgun ve dalgın duruyordu. Eğer kendisini tutmamış olsa gözlelerinden de yaşlar boşanacaktı.
Demek ki babası, o dağlar gibi her saldırıya karşı dimdik duran, bir karsırga gibi yolunun üstüne çıkanları deviren adam öldü ha! Hem de kendi eliyle tahta çıkardığı, tahta tuttuğu kraliçe tarafından... Hele bir kadının emriyle onun gözlerinin önünde öldürülmüş olması Ferruhzadın kimbilir ne kadar gücüne gitti!

Firuz ona bir arkadaş gibi merakla sordu:
— Ne oldu? Kederin nedir?
— Olur, giderim.
Kararını verdi.
Liz, hayran bir sesle:
— Sizin hesabınıza ne güzel bir karar! Demekten kendini alamadı. Ben, asla gideceğinizi ummayordum. Siz, burada kendi ruhunuzun selâmetini aramakla meşgulsünüz... Vaktiniz olmaz sanıyordum. Ne kadar iyi bir kalbiniz var. Bunu her vakit düşünmüştüm.... Düşündüğümü söylemek beni ayrıca sevindiriyor.
Madam, gülümsemekle beraber ciddi bir sesle:
— Liz!
Dedi, sonra Aliyoşaya dönerek anlattı:
— Aleksî Fiyodoroviç, siz artık bizi unuttunuz. Semtimize uğradığınız yok. Halbuki Liz, bana kaç kere ancak sizinle birlikte olunca ıstırabından kurtulduğunu söylemiştir.
Aliyoşa, tekrar kızardı ve sonra gözlerini kaldırarak neden olduğunu bilmeden gülümsedi. Stareç ona bakmıyor, biraz önce bahsettiğimiz ihtiyar papasla konuşuyordu.

Bu papas "Topolsk, in en ücra bir yerindeki manastırdan gelmişti. İçinde ancak dokuz keşiş barındırabilen fakir bir manastır. Adamcağzın ilmi, irfanı yoktu. Fakat kuvvetli bir imanı vardı. Vakur bir eda ile Lizi göstererek:
— Böyle şeylere nasıl girişebiliyor, sunuz?

Behmenle Gökboğa ses çıkarmamışlardı; fakat onların da Firuzdan daha az merak etmedikleri hallerinden hemen belli oluyordu.

Rüstem başını kaldırdı:
— Bana, başın sağ olsun, deyin! Bu sözler yüreğime serinlik verecek. Çünkü gerçekten kardeş gibi sevdiğim adamlarsınız!
— Başın sağ olsun! Lâkin ölen kimdir? Hangi dostun veya akrabasının?
— Babam!
— ! ? ! ?
— Bunu yalnız size söylüyorum. Şimdilik başkaları bilmesinler. Öğreneceklerdir, fakat bizden değil. Çünkü şimdi başımızı da düşünmek zamanıdır. Kısraya bunca hizmetlerde bulunan Ferruhzad kancıkça öldürülürse bize de...
Behmen atıldı:
— Kim öldürmüştü?
Gökboğa homurdandı:
— Öcünü almalı ve onun bıraktığı yeri doldurmalı!

Rüstem ona hayret dolu gözlerle baktı; ilk anda hiç bunu düşünmemiş, babasının uğradığı felâketin kendi başına da gelmemesi için neler yapmak lazım geldiğini kendi kendine sormuştu.
Firuz da merakla:
— Nasıl olmuş? Bir yanlışlık vardır!
Deyince Rüstem hepsini anlattı. Bunda Keştasebin en büyük rolü oynadığında, onunla birlikte başkalarının da bulunmuş olduğunda kimse şüphesi kalmamıştı.
Behmen sordu:
— Şimdi ne yapmalı?
Rüstem yılmış bir halde cevap verdi:
— Ne yapabiliriz? Elimizde ancak beş altı bin asker var. Bunu iki üç misline çıkarmak kabildir, fakat zaman ister! Zaten bütün ordu onların ellerinde. Bizim hazırlığımızı duyunca hemen üzerimize yürüyeceklerdir. Öyle değil mi?

Firuz için çekti:
— Evet.
Rüstem Gökboğaya sordu:
— Sen ne dersin?
— Behmen de söylesin! O benden büyük ve eskidir. Bizde her şeyden önce sıra da saygı vardır.
Behmen demin kılıcının sapına gitmiş olan elini çekti ve sarkıttı:
Bilmem ki... Size hak vermek lâzım... Asker toplamayı denemeli. Olursa ne iyi; olmazsa Türk illerine gitmeli, yardımcı kuvvetler almali,
Diye sordu. Keşiş hastaya verdiği şifaya telmih ediyordu.
— Böyle bir şeyden daha bahsedilemez. Bir an ferahlamak, tamamiyle iyileşmek demek değildir ve herhangi başka bir sebepten de ilerle gelebilir. Ne olursa olsun hepsini yapan Allah'tır. Her şey candan gelir. Beni görmeğe geliniz. Hastayım, her vakit ziyaretçi kabul edemem. Artık günlerim de sayılıdır.
— Oooh, hayır, hayır... Böyle fena şeyler söylemeyiniz. Allah sizi bizden almayacaktır. Siz, nasıl hasta olabilirsiniz?.. O kadar sıhatli, şen ve bahtiyar görünüyorsunuz ki, daha çok zaman yaşayacağınız, Allahın size uzun ömürler vererek bizleri sevindireceğine can ve gönülden inanırız.

Diye haykırdı.
— Bugün gerçi, kendimi pek iyi buluyorum. Fakat bu iyiliğin uzun sürmeyeceğini de biliyorum. Hastalığımı bütün tefferruatıyla öğrenmiş bulunuyorum. Beni neşeli ve bahtiyar gördüğünüzü söylüyorsunuz. Buna pek sevindim. Çünkü ilâhî neşe ve bahtiyarlık, yer yüzünde adam oğlunun son mertebesidir. Bunu kendinde duyan insan artık: "Fânî dünyadaki işim bitti!", diye bilir. Hekimler, azizler, kurbanlar, hep bu ilâhî neşeye kavuşmuş bahtiyar kişilerdir.
Kadın:
— Ne güzel, ne ulvî sözler... Diye

ilyce hazırlandıktan sonra Htezifon üzerine yürümelidir. Bu da en az bir yıllık iştir.

Behmen susar susmaz, Rüstemin gözleri Gökboğaya döndü. Diğerleri de ona baktılar. Ne söyleyeceğini merak etmiyorlardı.

— Evet, bundan başka çare yoktur. Ben Türk illerinde kardeşimden veya diğer beylerden ordu alabilirim. Demesini bekliyorlardı.

Fakat Gökboğa sert bir sesle şöyle dedi:
— Bu gibi işlerde tiz davranan kazarır! Ürkek olmamalıdır. Beş, altı bin asker az kuvvet değildir. Dağınık ve gafil bulunan koca bir orduyu yok edebilir. İlk zaferi kazanınca herkes bize geçecektir. Bence hiç durmadan, hemen yola çıkmalı.

Onlar böyle bir şey ummadıkları için yaman bir baskın vermisi olacağız. Orada Ferruhzadı sevenler pek çoktur. Eğer baş kaldırmamışlarsa, baş bulamadıkları içindir.
Rüstem sordu:
— Htezifonda her zaman kırk, elli bin asker bulunur. Bunu bilmiyor musun?
— Biliyorum, fakat onların bugün, kumandanlarının kancıkça öldürülmesinden ötürü için için hınc beslediklerini de siz hatırlayınız: Yanına ve her yanı yakmağa hazır bir orman var; bir kılıcın onu tutuşturmak için yeter. Fakat zaman geçerse Ferruhzad unutulacak ve düşmanlarımız onlara daha çok aylık verince onları seveceklerdir. Demir sıcağın dövlüğü. Bin atlı ile önden gideyim ve bir baskın vereyim.. Yalnız bin at daha isterim. Siz gelince Htezifon kapılarını açık bulacağımıza yemin ederim.

Üçü de dikkatle dinliyorlardı. Gökboğanın sözleri kadar sesi ve jestleri de onlara inanç veriyordu. Bahsi uzatılabilir.
En ince noktalarına kadar hesaplıyorlar, düşünüyorlardı.
Gökboğa hepsine kuvvetli cevaplar veriyordu:
— Devlet de orta malı gibidir. Kapanın elinde kalır. Düşünmekle vakit geçirenlerin vay haline!..

Onun yüreğinde ne zamandanberi zaten böyle bir macera ihtiyacı vardı. Eütün gün ok, kılıç, topuz ve cirit talimleriyle geçen günlerin artık tadı kalmamıştı. Bu oyunların şahisini görmek için sabırsızlanıyordu. Bu hal de onun atılganlığını artırıyordu. Ele geçmiş olan eşsiz fırsatı kaçırmaya gelmezdi.
Gökboğa devam ediyordu:
— Babamı öldüren ve en büyük hakareti yapanların bir an bile yaşamalarına razı olamazdım. Hattâ bu uğurda ölecek olsam bile. İnsan dünyada niçin yaşar? Sevgilileri ve nân usü için... Onların namusu benim de namusumdur.

(Devamı var)

Günün meseleleri:

Kahveleri birer okuma odası haline koyalım

Geçen aylar içinde Ankara Halkevi güzel bir kararı tatbik mevkiine koydu. Şehrin bellibaşlı kahvelerinde boş vakitlerini burada geçiren halkın okuyup istifade etmesi için kütüphaneler tesis etti.

Bu çok güzel ve iyi neticeler vereceği muhakkak olan karardan büyük istifadeler edileceği şüphesizdir.

İstanbul şehrinde de esnafı en çok olan zanaat kahveciliklidir. Her cadde, de birkaç kahve bulunur. İçinde genç ihtiyar, tavla yahut iskambil oynar, durur. Bunların çoğu şüphesiz ki, işsizler veya birini beklemek, birkaç saatini arkadaşları ile başbaşa geçirmek isteyenlerdir.

Her gün kahvede oturup sabahtan akşama kadar oyun oynayan bir gence sordum:

— Niçin vaktini bu pis yerde geçiriyorsun? Burada oturmaktan başka yapacak hiçbir şeyin yok mu?
Cevabı şu oldu:

— Hakkın var; fakat ben, ailesi İstanbulda olmıyan bir talebeyim. Her ay evden gönderilen para ile geçinir, tahsilimi yaparım. Gündüz mektepten çıktuktan sonra doğru buraya geliyorum. Zira bir eğlence yerine gitsem, aylığım üç gün dayanmaz.

Halbuki, burada bir çay içiyorum. Buna mukabil bütün gazeteleri okuyorum, derslerime çalışıyorum. Sonra bir kaç arkadaş ile iskambil yahut tavla oynuyorum. Bunların hepsi gece saat 12 ye kadar bana 10 - 15 kuruşa mal oluyor..

Bu bekâr gencin belki de hakkı var. Fakat bu onun vaktini burada öldür-

mesine sebep teşkil etmez.

Belediyenin Ankarada tatbik edilen bu usulü hemen şehrimiz için de kabul etmesi şüphesiz şayanı arzu bir hareket olacaktır.

Diğer taraftan konuştuğumuz kahveciler bu usulün aleyhtarlarıdır. Söylediklerine göre, bunun tatbiki gayri-mümkündür. Çünkü bir kahvecinin iskambil veya tavla gibi oyun âletleri için koyduğu sermayesi ancak 10 - 15 lira kadardır. Halbuki, kitap için bu kadar sermaye şüphesiz ki, ufak bir kahvecinin kaldıramayacağı kadar ağırdır.

Buna göre belediyemizin yapacağı tek iş şu olsa gerek:

Her semtte mübâlagasız sayısı 20 yi geçen kahve içinde vaziyeti müsait olanları tesbit ederek bir köşelerinde bir kütüphane tesisine onları mecbur kılmak. Bu kabil bol müşterili, havadar kahvelerin zaten radyoları da olduğuna göre halkın pek kısa bir zamanda edeceği istifade derhal göze çarpmaya başlayacaktır.

Hattâ, şöyle bir fikir de serdölunabilir: Kahveciler bazı kitapçılarla teşrikimesaf etsinler, ve onların her yeni neşrettiği kitabı bulundurarak bir nevi reklâmlarını yapmış olsunlar.

Sonra hükümetimiz de her gün çıkarmakta olduğu mecmua, kitap ve broşürleri bu kahvelere bedava olarak göndersin..

Bize öyle geliyor ki bu vaziyetten sonra, kahveler şimdiye kadar bir türlü yakıştıramadığımız "kıraathane", veya "okuma evi", ismine liyakat kesbedebileceklerdir.

Karamazof Kardeşler

Yazan: Dostoyevski

Çeviren: Hakkı Süha Bezzin 17

İşte muhterem aziz, bunun için geldik. Şükranlarımızı kabul etmez misiniz? Hadî Liz, teşekkür et bakayım.
Lizin küçük yüzü, ansızın ciddileşti. Koltuğunda elinden geldiği kadar doğruldu ve Stareç bakarak dua vaziyeti aldı. Fakat kendini tutamıyarak güldü. Sonra yaptığı şeyin bir kabahat olabileceğini düşünerek:

— Ben arkanızdakine gülüyorum!
Dedi ve bir gene işaretleriyle Aliyoşayı gösterdi. Delikanlının yüzü birdenbire ateş kesilerek başını eğdi. Kirpikleri arasından bir alevin yanıp söndüğü görüldü.

Kızın annesi ona minimini eldivenli bir el uzatarak:

— Onun size getirdiği bir haber var.
Dedi, Stareç, dönüp delikanlıya baktı. Aliyoşa, kızı doğru yürüdü ve elini sıkarak şaşkınca gülümsedi. Liz, ona bir mektup uzattı ve:

— Katerin İvanovna, bana bu mektubu size teslim etmek üzere verdi. Kendisini mümkün olduğu kadar yakında görmeni istiyor.

Dedi.
Aliyoşanın yüzünü şüphe bulutları kaplamıştı; derin bir hayretle:

— Beni mi çağırıyor?.. Niçin?..
Diye mırıldandı. Kızın annesi, söze karşılık çabucak anlattı:

— Dimitri Fiyodoroviç ait bir mesele için olacak.. Son günlerde bazı hâdiseler oldu. Katerin İvanovna, yeni bir karar vermiş galiba... Ama bu kararın ne olduğunu bilmiyorum. Sizi mutlaka görmek isteyişini de bu yüzdendir. Tabii gideceksiniz, dinî duygularınız da size bunu emrediyor.
Aliyoşa, şaşkınlığından henüz kurtulamamış bir halde:

— Onu ben, ömrümde ancak bir kere gördüm..
Diyecek oldu.

— Pek asil bir kızdır. Tertemiz bir yüreği var. Fakat neler çekiyor, neler... Uğradığı ıstırap müthıştır. Ne kara bir alın yazısı varmış zavallının!

İçinde esrarlı bir davadan başka açık hiç bir mâna bulunmayan muammalı, kısa mektuba göz gezdiren Aliyoşa:

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket İçinde	Memleket Dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 .
6 aylık	475	820 .
Yıllık	900	1600 .

Faritesinden Balkan Birliği için aydın-
lus kuruş düşüldü. Posta birliğine gir-
miyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş
aminedile.

Ahane kaydını bildiren mektup ve
telgraf ücretini, ahane parasını posta
veya banka ile yollama ücretini idare
kendü üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde
KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilanlarının santim - satırı
sondan itibaren ilan sayılarında 40, iç
sayılarda 50 kuruş; dördüncü sayfa-
da 1, ikinci ve üçüncüde 2, birincide
4, başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, kişisel, renkli
ilan verenlere ayrı ayrı indirmeler yap-
ılır. Resmî ilanların santim - satırı 30
kuruştur.

Ticaret mahiyette olmayan küçük
ilanlar

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası
65, dört defası 75 ve on defası 100 ku-
ruştur. Üç aylık ilan verenlerin bir de-
fası bedavadır. Dört satırı geçen ilan-
ların fazla satırları beş kuruştan hesap
edilir.

Hizmet kuponu getirenlere küçük
ilan tarifesi yüzde 25 indirilir.

KURUN hem doğrudan doğruya ken-
di idare yerinde, hem Ankara caddesinde
Vakit Yurdu altında KEMALİDDİN
İREN ilan bürosu eliyle ilan kabul eder.
(Büro telefon: 20335)

ATA ve MİLLİ

Millî yasin 11 inci günündeyiz.
Büyük kaybın yası gitgide daha şur-
urlaşarak ve gitgide daha derinleşe-
rek bütün memleketi saran bir u-
ğultu halini aldı. Dünya; dünya o-
ralı, bir binunun, arında bu derece
muazzam bir istirap bıraktığına şah-
it olmamıştır. Çünkü dünya; dün-
ya olalı, bir insanın bu derece hey-
betli bir eser vücuda getirdiğini gör-
memiştir.

Bu ölüm, bize bizi daha iyi tanı-
tı. O'na karşı beslediğimiz aşkın,
hayranlığın, tapınmanın azametini
bu hâdisenin ardından her zaman-
kinden daha kuvvetle hissettik. Bu
ölüm bize daha dün denebilecek ka-
dar yakın bir mazinin bizden kaç a-
şık mesafede kaldığını öğretti. O,
tarihi mucizelerin, bizim kısa ömür-
lerimizi asırlarca uzatmak mucize-
sini de kattı.

Ahretten başka düşüncesi olmayan
bir ümmet kalabalığından yeryüzü
ve millet kültürüne en yüksek de-
recesinde sahip en gerçek manasıyla
bir millet çıkarmak, bu ne akıl dur-
duran bir harikadır.

Istanbul, ebedî Şef'ine, son veda
vazifesini yapmak için günlerce be-
ri heyecan ve huşu içinde ürpererek,
O'nun başı ucunda ağladı. Teessür
ve teheyyücünün kesafetinden ken-
dini kaybetmiş yığınlar içinde, O'na
ihtiram vazifesini yapmak uğrunda
canlarını vermiş olan vatandaşları
hürmetle analım. Onlar, Ata'nın
yolunda her şeyini fedaya yemin et-
miş kahraman ve fedakâr bir mille-
tin bu yemini ilk önce yerine getir-
miş ilk fedailerini, ilk şehitleridir.

Bu kurbanlar, milletin ölmez Ata-
sına olan sarsılmaz kültürünün büyük-
lüğüne yüksek bir sembol olarak ka-
lacaktır.

O dememiş miydi:

"Bu millet evlâtlarının fedakârlık-
ları, kahramanlıkları için vahidi kı-
yası bulunamaz."

YAŞAR NABİ

Dr. İrfan Kayra

RÖNTGEN MÜTEHASSİSİ

Türbe, Bozkurd kiraathanesi kar-
şısında eski Klod Farei sokak No.
8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye
kadar.

Atatürk'ün ölümünden sonra

"Dünya artık eskisi kadar
enteresan değildir,"

Yazan: T. Kojuharof

Bulgarca Slovo gazetesi
Başmuharriri

terakki ve inkişafa doğru yollandı. a-
ma, büyük inkılâpçının kuvvetli yum-
ruğunu yedikten sonra boynu eğildi,
yalpaladı, ve emin adımlarla ilerliye-
medi.

Atatürk için bu söylenemez. Filvald
onun güttüğü davanın yolu üzerine
de güller serpilmiş değildi. Birçok mâ-
nialarla karşılaştı. Terakki ve medeni-
yet namına kurbanlar verdi. Fakat, va-
rılan muazzam neticeler yanında veri-
len kurbanlar hiç mesabesinde.

Öyledir o... Bu büyük siyasî dehayı
aynı asrı yaşamış olan hakimler tahlil
ederken daima hakkaniyet üzere hare-
ket edemez. Fakat, orta çağı büyükleş-
tirenlerin önünde hayretten hayrete
daima düşeceğiz..

Mısır ehramları bizi hayran edecek,
Solon'un kanunperverliği öveceğiz.
Perikli, Aristotel, Sokrat'ı izam ede-
ceğiz. Büyük Petronun Ruseyayı ileri gö-
türen kalın sopasını, kendi yakınları
nın sakalını kestirmek idealini, bütün
mektep kitapları gençliğe hatırlatacak.

Neva nehri ağzında Petersburg şeh-
rini meydana getirmek hucusunda
Büyük Petronun gayretini asırlar ana-
caktır. Fakat... Onun yaptıklarını Ata-
türkün meydana getirdiği büyük işler
yanına koyarak hasılcı cem yapacak o-
lursak büyük asker ve devlet adamı
olan Atatürk yine üstün çıkacaktır. O
Atatürk, ki profili Ankara kayalarına
ebediyen nakşedilmiş kalacak, gölge-
si asırlarca küçük Asya üstünde yata-
caktır. Büyük Petro meskûn olmayan
tükenmez zengin Rus toprakları üze-
rinde yapıcılık etti. Onun hudutsuz
imkânları yanında, Atatürk yeni Tür-
kiyeyi sultanların en çok ihmal ettiği
eyaletlerin çölleri üzerine kurdu. Ata-
türk, galiplerin kılıcı altında, fakir ve
zarurete düşmüş, küller içinde harap
olmuş bir vatan üzerinde çalışmaya
başladı; ve yalnız birkaç sene içinde
cihan şaşılacak şeyler gördü. Böyle

yatının izleri ardında doluşırken yoru-
luyor.

Kemal gibi hayatta büyük işler yap-
mak için doğan bir genç, adını cesa-
retle ileri atar. Böyle insanlar çalışma-
yı bilir, fakat yaşamayı da bilir. Yo-
rulmaz, tükenmeyen enerjiye sahiptir.
Kemal de gençlik kuvvetlerini bol bol
sarfetti. Çünkü daimî bir ihtiras içinde
yanıyordu.

Kemal, ihtilâlcilerin merkezi olmuşt-
tu. Sultan Hamidin kanlı idaresini de-
virdikten sonra Türkiye hayatında ye-
ni bir devir açılacağını zannetmişlerdi.
1908 senesindeki genç Türk ihtilâli,
üst yüze, Enver Bey, Niyazi Bey, ve
Mahmut Şevket Paşayı çıkardı. İhtilâ-
lin yalnızından çıkan Türkiyenin yeni
efendilerini kuşatanları Kemal beğen-
memişti. Kemal için, genç Türk ihtilâ-
li, tarihle anlaşamamanın bir faciası
idi. Talihi yanıldığını ve gözleri kör o-
larak yürüdüğü için budala kadının
onun kapısını açacağı yerde, dikkatini
büyük işler yapmaya kabiliyeti olma-
yan küçük adamlar üzerine diktiğini
Kemal anlamıştı.

İhtilâlden sonra yüksek makamlar
işgal eden bu tesadüfün adamlarına,
Kemal hudutsuz bir istihfafla baktı.
Bir vakitler Napolyon da Direk-
torye'ye aynı suretle baktı. Kem-
al bu arada ağır seneler geçirdi. Çün-
kü ihtilâller tarihte bir kere olurdu. O,
kendi hayatının bir semere vermeyece-
ğini ve fırsatı kaçırdığını hissediyor-
du. Fakat, büyük harbin sarsıntıları
gelip çatmıştı. Hüsniyet sahibi er-
kânharp zabitanın gözü önünde geniş
ufuklar açılmıştı. Fakat, Çanakkalede
kazandığı zaferleri Enver Paşa örtme-
ğe çalışıyordu.

İşte, sırf Atatürkün eliyle bizim göz-
lerimiz önünde meydana getirilen hâ-
rikalar...

Geçen gün, milletin gözyaşları a-
rasında dünyaya gözlerini kapayan, ci-
hanın şöhretini kazanmış, herkesin
hürmet ettiği adam, işte budur.

İnsanların hayatında rol oynayan ba-
zı âmillerin ehemmiyetini kim inkâr e-
debilir. Düşününüz bir kere: Gözleri-
ni ilk defa Selânikte güneşe açması te-
sadüfün bir eseri değildir. Çocukluğunun
ilk günlerinde Selânik körfezinin
muazzam panoromasını temâşa eden
Atatürkün, geniş ufuklu kartal bakışı
olması lâzımdır. Çünkü Selânikte O-
lompın yükseklikleri, her şeyi, genişli-
ği, efendiliği ve güzelliği hatırlatır..
Prometenin ebedî ateşinden birkaç
şuleyi Allah, halktan bir çocuğun ru-
huna, korsa, bu iyi temeli atılmış bir
tohumdur. Böyle ruhlar müthiş
ihtiraslarla kaynar. Bu ihtiras ateşi i-
çindeki insan ya yanar, yahut vatani
menfaatleri için bir meş'ale olur. Ata-
türk, böyle ihtiras içinde bütün ömrün-
ce yandı, o, küçük bir Türk memuru-
nun oğluydu. Selânik askerî mektebi-
nin genç talebesi, bilâhara Türk ordu-
sunun zeki bir erkânharp zabiti oldu.

İnsan, onun hiç şükûn bilmiyen ha-
yatının izleri ardında doluşırken yoru-
luyor.

SON YOLCULUK

Dünyanın en çetin savaşına başlamak ve yeryüzünün en eşsiz inkılâbını
başarmak için 919 yılının 19 mayısında Samsunda Anadolu topraklarına ayak
basan Türk kahramanı, bu satırları okuduğumuz dakikalarda son yolculuğunun
son durağına ulaşmak üzeredir.

1919 mayısının on dokuzunda ağzlarında bütün bir vatanın ölümüne ağlayan
mersiyeler doluşur ve bütün bir millet bu uğursuz havanın basması altında bit-
kin ve ölgün bocalarken kırık bir tekne içinde karaya çıkan kahraman, kafa-
sında kurtuluşun, kalbinde fedakârlığın ve gözlerinde dirliğin ışıltısını taşı-
yordu. 1938 seneşrinin 22 yirminci günü sevgili Ankarasına son seferini ya-
pan Şef'ine yollarında yedisinden yetmişine kadar vatan çocukları hıçırıyor.

On dokuz yıl içinde O'nun eşsiz başarılarıyla övünen tarih de, O'nun on dok-
kuz yıl içinde fanî gözlerini yumduğunu kaydettiğine kendi yaşattı Türk milleti
kadar yas tuttu.

Buğünkü yolculuk, ebedî Şef'in son seferidir. Her zaman vatan dağlarıyla
omuz omuza doluşan Büyük Önder, bu son yolculuğunda vatan ovalarına yas,
lanmış, her zaman vatan çocuklarının çelik göğüsleriyle sarılan sevgili Başbuğ,
buğün ikis kardeş bayrağın kucağına uzanmıştır.

O'nu bu son yolculuğunda yalnız yüz binler değil, gündüzün güneş ve gece-
leyin yaşlı birer göz gibi titriyen vatan ışıkları da uğurladı.

İçine son defa bindiği trenin önüne kendini atan rayların sesinde çelik A-
damın ölümüne söylenen çelik mersiyeler duyuluyor. Yollarına dizilenler, uçku-
ra hıçkırı evlerine döndükleri zaman hiç şüphesiz, içlerinde O'nun bir millete
yeten hayatından birer tutam ışık, birer damla enerji bulmuş olacaktırlar.

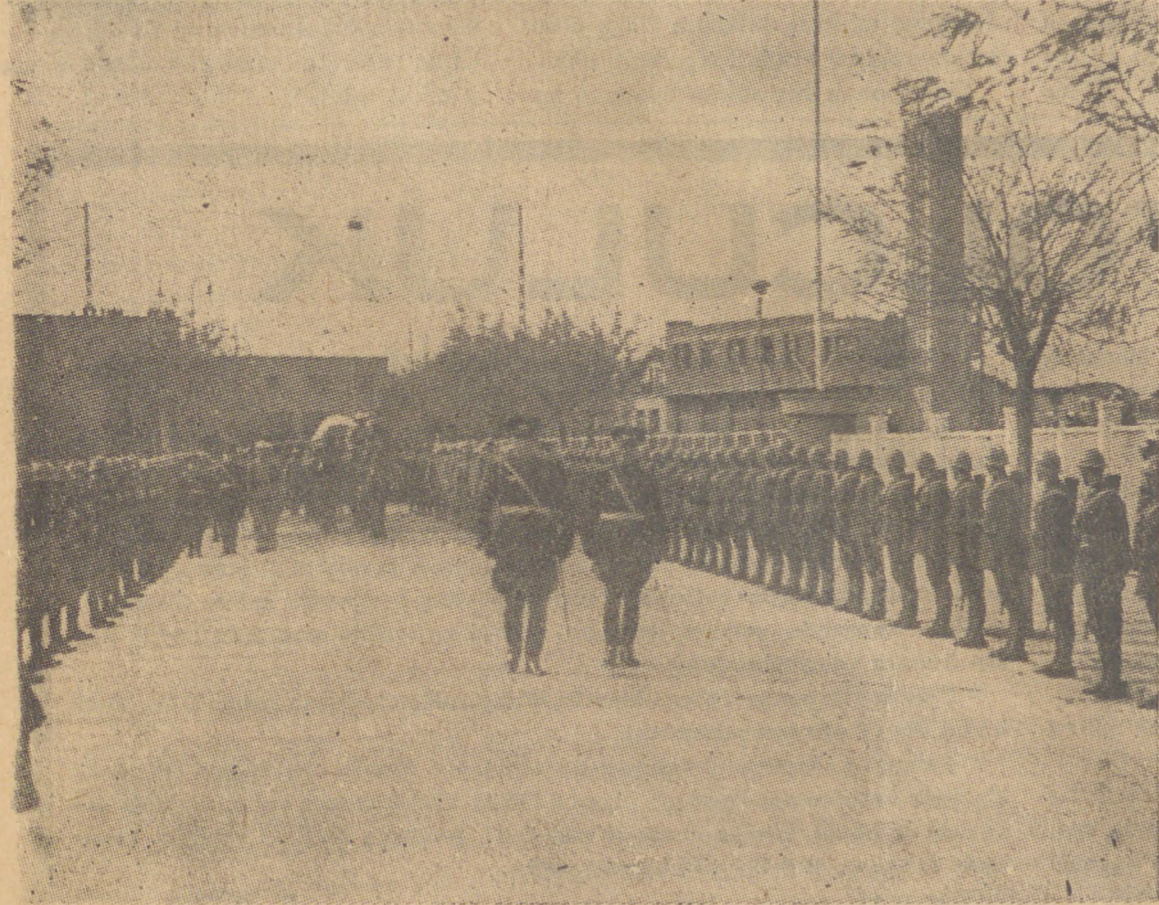
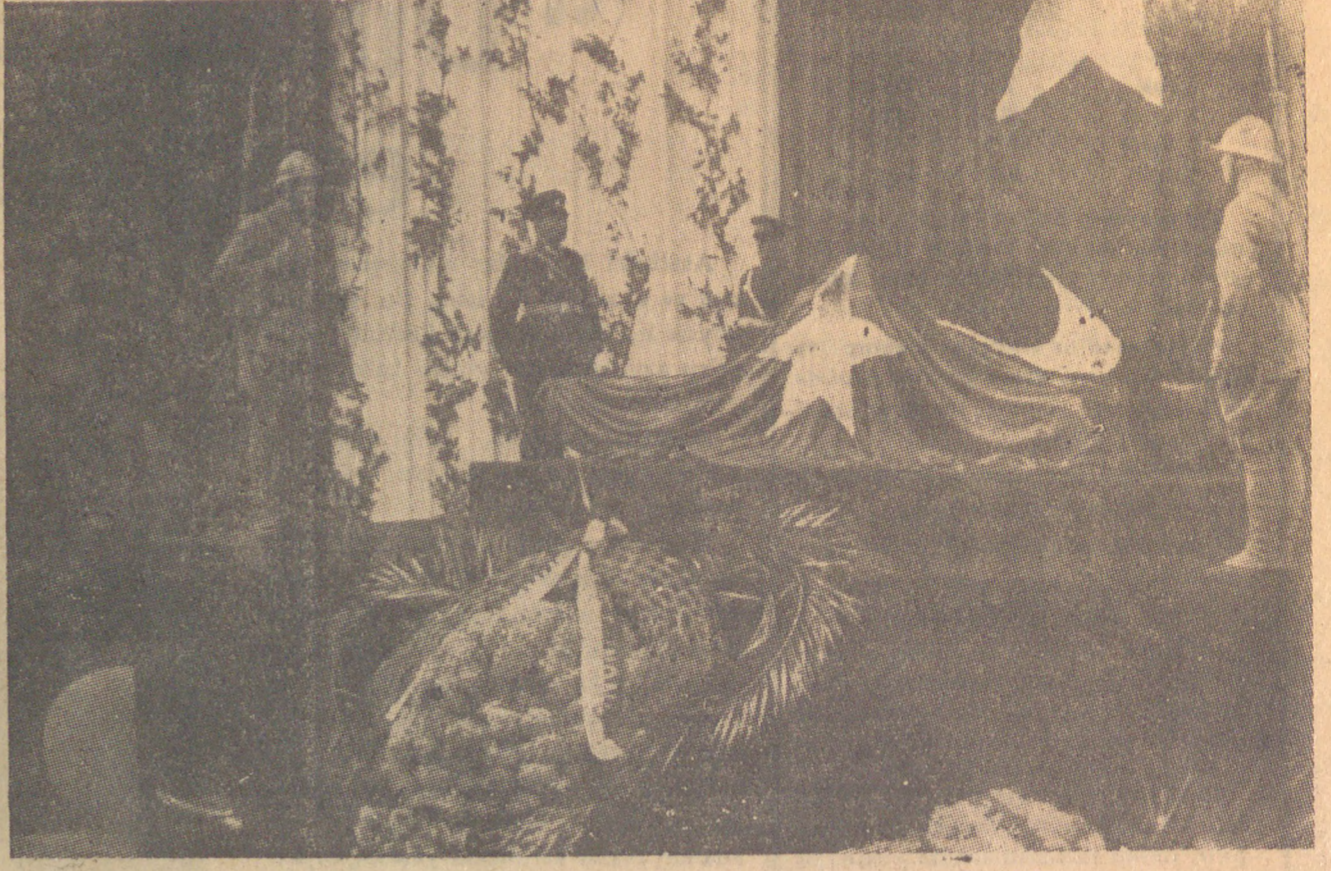
O'nun iradesiyle, O'nun azmille Türk vatanının her tarafını ören demir ağ-
ların omuzunda, dünyanın celâdetle ölümden hayata, bozgundan zafere ulaşan asil
milletin omuzunda, vatanın, bayrağın, şerefın ve tarihin omuzunda büyük Ata,
son Ankara yolculuğundadır.

O'nu bağrımdan yetiştiren toprağı, O'nu yeniden bağrıma basırdıktan sonra
bütün dünya ülkeleri kuskansın!

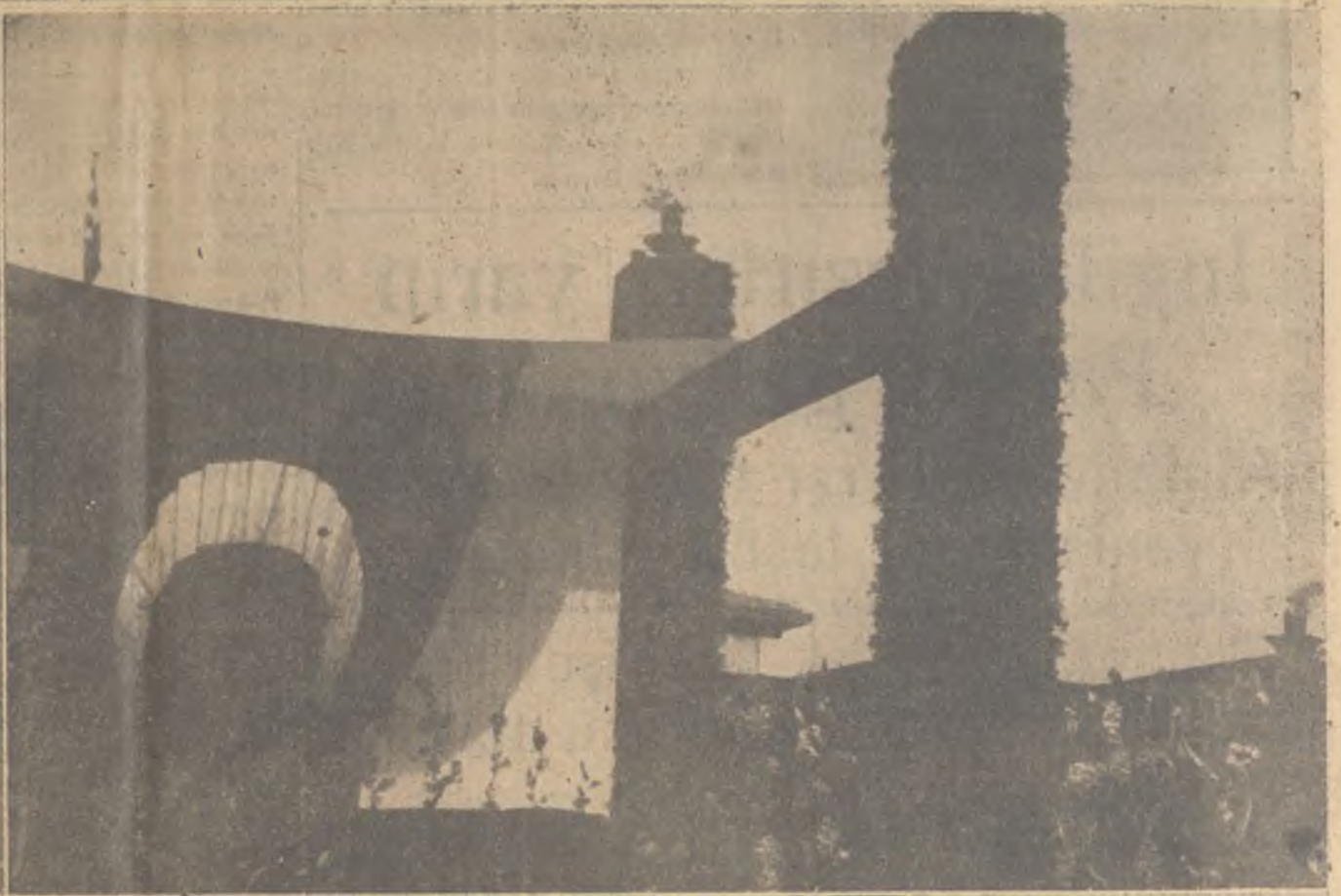
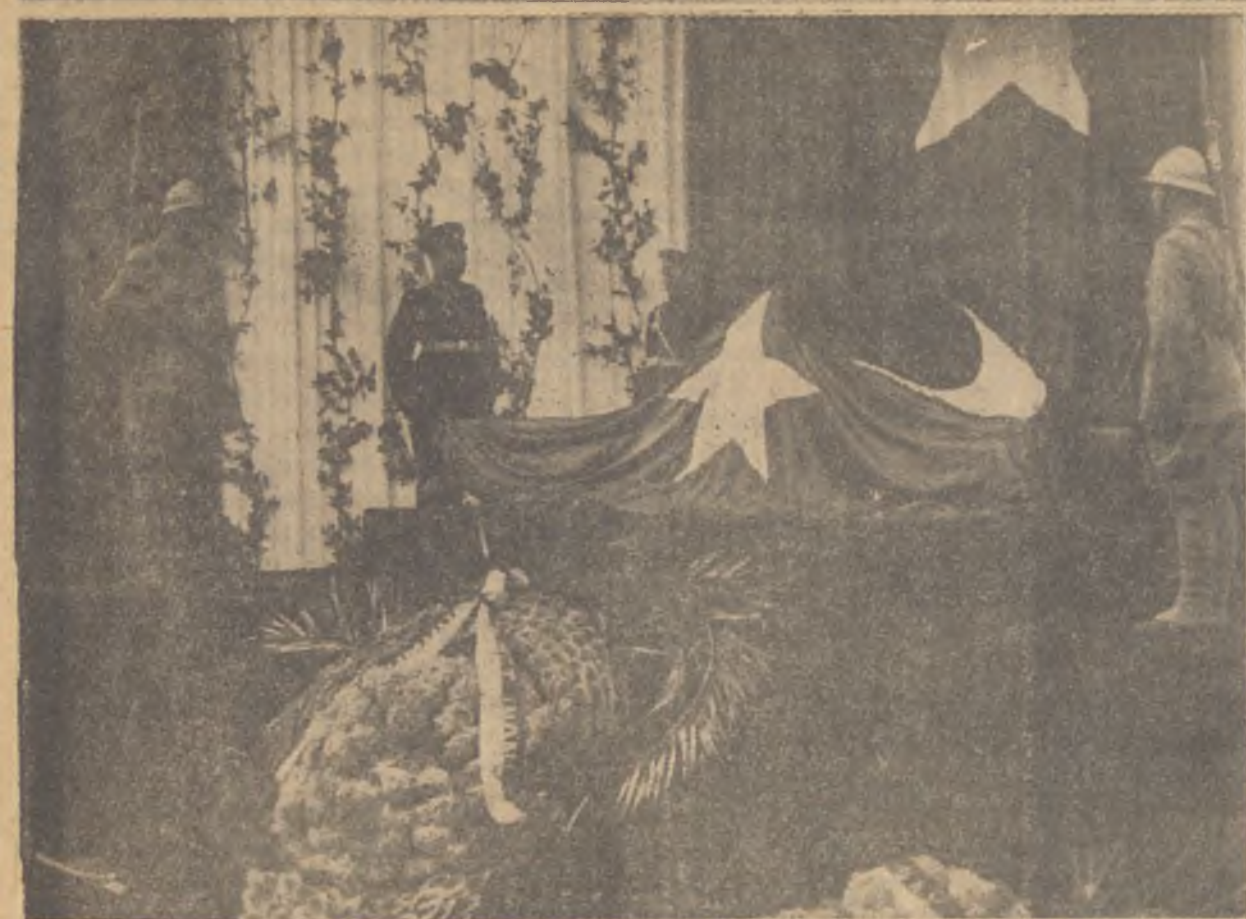
Fakat biz, bayındır Ankaranın durağına son yaptığı yolculuktan öncecek ve
bir daha buradan ayrılmayacak olan en büyük Türkü sadece vatan uğrunda can
vermiş en büyük şehidin cenazesi gibi değil, Samsuna ilk defa ayağı basan
eşsiz kahramanın geliş gibi karşılayacağız.

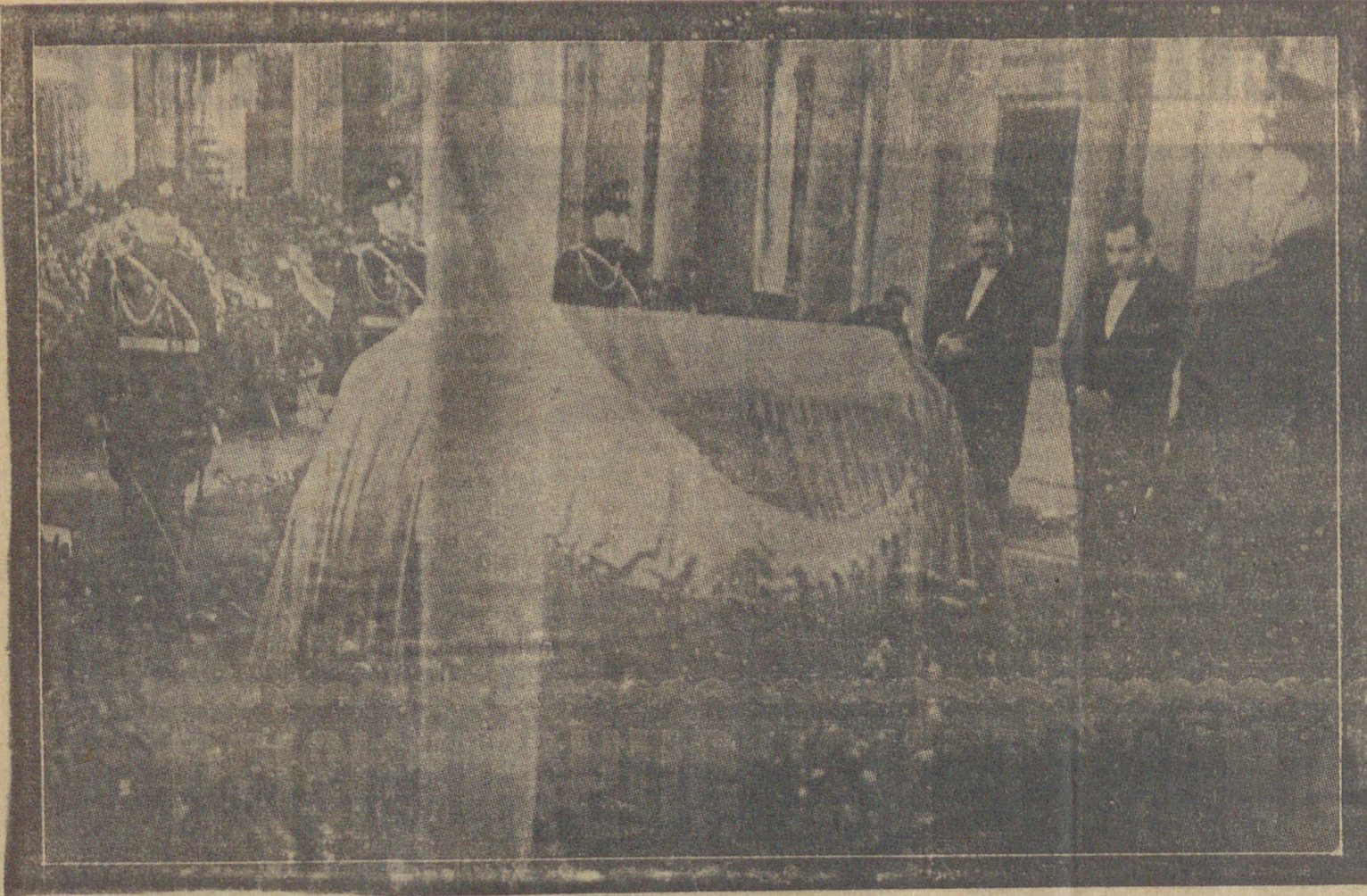
N. ARTAM

Ankarada halk Aziz Atasını ziyaret ediyor

Büyük ölü Izmit ve Ankarada

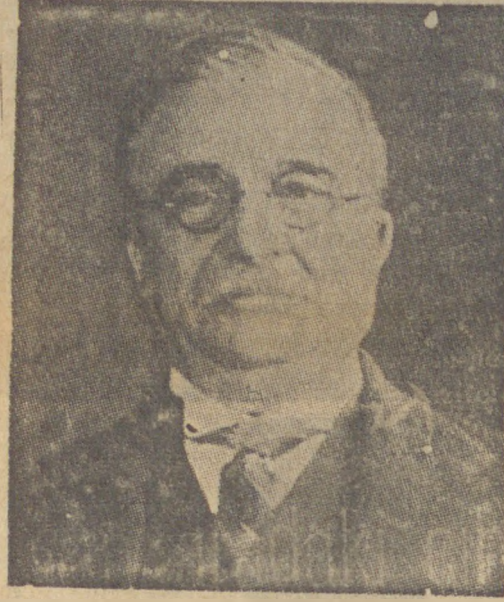

Atatürk'ün tabutu Dolmabahçe sarayında iken...

Yunan Başvekili General Metaksasın beyanatı

"Türk Milletinin acısına Elen Milletinin acısını katıyorum,"

Ankara, 21 (A.A.) — Yunan Başvekili ekselans Metaksas Türk matbuatına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Ankaraya üçüncü defa olarak yaptığım bu ziyaret acı hislerle meşbu oldu.

Kemal Atatürk'ü şahsen tanımak fırsatını bulmuş ve kendisiyle uzun görüşmelerde bulunmak şerefine nail olmuştum. Atatürk, yalnız Türk tarihinin, büyük bir siması değil, aynı zamanda büyük adamdır. O'nun yeni Türkiye'yi yaratan eseri, asırlara intikal eden bir âbide olarak kalacaktır.

Şefi için ağlıyan bütün bir milletin arzettiği manzara hakikaten muazzam, hakikaten dokunaklı ve müellimdir.

Türk milletinin acısına, ona sıkı ve çözülmöz bağlarla bağlı bulunan Elen milletinin acısını katıyorum.

Ankaradan ayrılrken Türk milletinin mukadderatını kendisine tevdi ettiği Şefin, ölen büyük adama layık bir halef olduğu tesellisini görüyorum.

Ankara ve Atatürk

Ankara, Türk vatanının kalbidir. Bunun bir teşbih değil, bir hakikat olduğunu bilmemek için İstiklâl mücadelesini duymamış olmak gerektir. Ankara savaş yıllarında Başkumandan karargâhı, millî kudret ve iradenin tecelli ettiği mukaddes bir yer olarak tarihe geçti. Cumhuriyet, onu bu sıfatla aldı ve kendine merkez yaptı. Değişmez merkez oluşu, Türk mukadderatının vatan varlığına oradan sırayet etmesi lüzumunu göstermek içindir.

Yalnız o kadar mı? Ankara, Türk milletinin hayat prensiplerini bir riyazî düşünce halinde bize veren büyük insanın en aziz hatıraları taşıyan, toprağına yazılmış bir vatan âbidesidir. Çankaya, bana bir kartal yuvası gibi değil, ışığı göklerden yere inen bir dehanın makararı, bir O. lemp gibi görünür. Yüksek kalesinin yalçın varlarına baktığım zaman, dalma Türk ruhunun çetinliğini duyuyorum. Step ortası, na kurulmuş bu şehir, yoklukta varlığı temsil eder gibidir. Zaten madde yokluğu, ruh ve zekâ varlığı ile burada yeni medlik mi? Ankara, bütün zafer ve inkılabın doğduğu yerdir.

Onu halinde ve mazisinde keşfeden; ona, bir kısmı tahakkuk etmiş mamur bir İstikbal veren büyük insan, bugün ebedî şehre bir tabut içinde gelyor. Onu, son defa karşılayacağız. Onu son defa millet evinde misafir edeceğiz. Ufkundan bir muhabbet ve ümit yıldızı gibi kaybettiği Ankaraya, bugün, O, bir ihtiram mahfaza içerisinde dönüyor, çok sevdiği Ankaraya, ebedî şehre...

Öyle... Ankara, artık ebedî bir şehir oluyor. Millî mücadeleye besik olan bu vatan kalbi, o mücadelenin kalbi olan insanı görsünde saklıvacak. O, Ankaraya ne kadar bağlı imiş ki, havatında yapılmış bütün fedâkâr ve şüretli az çözülmöz ebedî aziz varlığının hisim için her zaman kutusal kalacak gölgesini de vererek Ankaraya İstikbal saraf ve mezarlıklarının en hüsnüsü İstikbal ettiriyor. Ankara, bundan sonra Atatürk şehri oluyor: Ankara Atatürk oluyor.

Hasan Ali Yücel

ni temsil eden âbide önünde bir tavaf yapılarak nihayet verilmiştir. Bütün Eskişehir derin bir mateme bürünmüş, Aziz Şefin hatıralarını yad etmektedir.

Yozgat'ta

Yozgat, 21 (A.A.) — Binlerce halk cumhuriyet meydanında hoparlörün önünde Ankaradaki cenaze törenini takip ediyor. Bütün dükkânlar kapalıdır. Çehrelerde hudutsuz bir teassür okunmaktadır.

Halk Büyük Atasının ruhuna asil bir saygı göstermektedir.

Kısa harici haberler:

Bürüksel, 21 — Cumartesi günü Cumhuriyetçi İspanyadan gelen Belçika gönüllülerinin hemen hepsi malul, yaralı veya hastadır.

Paris, 21 — Komanya Kralı Karol ile Veliht Prens Mihail Reisicumhur B. Löbrön, Hariciye Nazırı B. Bone sususi trenle Rambouillet'e gitmişlerdir. Reisicumhur, orada misafir şerefi. ne bir av partisi tertip etmiştir.

Beyrut, 21 — Dün Fransa - Suriye muahednamesine munzam mukaveleler hakkında neşredilen bir havadis üzerine birtalâm nümayişler ve mukabil nümayişler olmuştur.

Beyrut, 21 — Bu ana kadar Suriye Mebusan Meclisi riyasetinde bulunmuş olan B. Fars Küri, yeniden büyük bir okseriyetle intihap edilmiştir.

Roma, 21 — Fransa Sefti François . Poncet ile sefaret erkânı, hariciye nezareti teşrifat şefinin refakatinde olarak Lictour sarayına giderek eski İtalyan hükümdarlarının ve meçhul askerinin mezarlarına çelenkler koymuştur.

Roma, 21 — Stefani Ajansı bildiri-

yor: Akademi azasından profesör: Giordani'nin riyasetinde "Millî sellülos", isminde bir şirket tesis edilmiştir. Şirketin gayesi bazı nebatlardan çıkarılan İptidaf maddelerle sellülos istihsalâtını tanzim etmektir. Bu fenni ve ortaklık müessesenin ehemmiyeti büyüktür. Çünkü yeni şirket kâğıt, mensucat ve patlayıcı maddeler endüstrisine lâzım olan sellülosu mühim miktarda temin edecektir.

Tokyo, 21 — Japon kıtaatı, Başbakanlık Çin kuvvetlerine karşı narekâta başlamışlardır. İki Japon kıtası büyük kanalın üzerinde ve Chantung'un garbında kâin Hankongu işgal etmişlerdir. Bu iki şehir, gayrimuntazam Çin kuvvetlerinin istinat etmekte oldukları hareket üssü idi. (A.A.)

Sivas-Erzurum istikrazı

Kayıt muamelesi bugün başlıyor

Varidatı tamamen Sivas - Erzurum demiryolunun inşaatına tahsis olunan yüzde 7 faizli Sivas - Erzurum istikrazının 20 senede itfası icabeden 4.5 milyon liralık 5 nci tertibin kayıt muamelesi sine cumartesi gününden itibaren başlanmasında lüzumgeliyordu. Fakat dün bankaların kapalı bulunması münasebetile kayıt işine bu sabaktan itibaren girişilecektir.

Tahviller alanın namına yazılacaktır.

Beherî 20 ve 500 lira itibarlı kıymette olmak üzere 1 ilk ve 25 ilk olarak 3 kısma ayrılmıştır.

Yalnız bunların ihraç fiyatı yüzde 95 olarak tesbit edildiğinden 20 liralık 1 ilk tahvil 19 ve 500 liralık 25 ilk tahvil 475 liraya satılacaktır.

Halka bir kolaylık olmak üzere kayıt işi, Cumhuriyet Merkez Bankasından maada, Ziraat, İş ve Em-lâk ve Eytam, Türk Ticaret, Halk ve Belediyeler Bankalarıyla Sümer, Etil ve Denizbanklar tarafından da yapılacaktır.

Tahvillerin Suskirpsion müddeti 15 gündür.

İspanyadaki harp

Salamanka, 21 (A.A.) — Umumi karargâh tarafından evvelki akşam neşredilen resmî bir tebliğde şöyle donılmaktadır:

Segre muntakasında kitalarımız düşmanı Seros civarında işgal ettiği mevzilerden taretmişlerdir. Cumhuriyetçiler ağır zaylata uğramışlardır. 1.200 esir alınmış ve mühim miktarda harp malzemesi İgtinam edilmiştir.

Hava kuvvetlerinin faaliyeti: Bugün öğle zamanı tayyarelerimiz Alicante şehrinde öldürülen ve gömülen Falang müessesisi Jose Antonio Primo de Rivera'nı hatırasını tebellen şehrin hapishanelerinin ve mezarlığının üstüne çiçekler atmışlardır.

3 Dakika

Saat 16. Düdük sesleri, her hareketin 3 dakika için duracağını ilân ediyor.

Ve bütün şehirde bütün hareketler, sıhri bir nefesle dondurulmuş gibi, duruyor. Herkes, Atatürk'ün hatırasına son hürmeti yapmaktadır.

İki arkadaş yolda karşılaşıyor, birbirlerinin ellerini sıkıyorlar. Tam bu esnada düdüklükler ötüyor. Öylece, elele, eski zaman fotoğraflarında olduğu gibi, kalıyorlar. O anda, avuçlarının hareketleriyle birbirlerine bağlı, aynı hissin Siyamlı kardeşleri.. ve düdüklük sesleri bitince, kucaklaşıyorlar.

Atatürk'ün istediği, işte bu his idi. Nasıl, çünkü üç dakikalık sükût, O'nun maddesyle ruhunun arasına giren fasılının sembolü ise, bu iki arkadaşın kucaklaşmaları da, eserinin kalplerde, ruhlarda perçinleşmiş olmasının sembolüdür.

Ölüm karşısında bazı insanlar âciz ve hattâ korkaktır. Fakat bazıları da ölümün hudutlarını aşar, onu gülünç eder.

Atatürk bu şahsiyetlerden idi. O, milletin tahtesuurundaki arzularını, emelleri duyarak tahakkuk ettirdiği için eserinin devam edeceğinden de emindi.

Dünkü üç dakika, yanılmadığını göstermiştir. Hiç bir tezahürün, bu kadar içten, böyle yekparelik ile yapılmış olduğunu zannetmiyorum.

Ve dün şuna dikkat ettim: Artık yaşlarla perdelenen gözlerde Azim, İrade ve emniyet parıltıları da vardır.

Çünkü, Atatürk bu üç dakika içinde, milletin teftiş etmişti.

FİKRET ADIL

İtalyanlar Habeşistanda Altın ve plâtin çıkarıyorlar

Roma, 21 (A.A.) — Yüksek otarşi komisyonunun son toplantısında İtalyan şarkı Afrikasında faaliyette bulunan üç maden şirketinin mümessilleri bilhassa altın ve plâtin arama ve istihsalı yolunda elde edilen ilk neticeler hakkında sayıları dikkat malûmat vermişlerdir.

Bu şirketler 70 mühendis ve eksper, ve birkaç bin yerli amele ile Uollega ve Beni Sciangul muntakalarında faaliyette bulunmaktadırlar.

Bu şirketlerden biri bu sene Juodo madenlerinde 120 kilogram plâtin istihsal etmiştir. Yakında işliyecek olan mihaniki tesisat sayesinde 1938 senesinde takriben 200 kilogram plâtin elde edilebileceğini ümit etmektedir. Bu şirketin şimdiki kâdar vâsıl olduğu neticelerle tatbik ettiği program Roma maden sergisinde teşhir edilmektedir.

İkinci şirketin Uollega muntakasında kumardan ve kayalardan altın çıkarmak yolundaki mesaisi 15 bin kilogram altın elde edilebileceği neticesini vermiştir.

Beni Sciangul muntakasındaki altın madenlerini işletmeye başlamış olan üçüncü şirket ise, 600 kilogram altın istihsal edilebileceğini ümit etmektedir.

Prens Pol Londrada

Londra, 21 (A.A.) — Yugoslavya nazî Prens Poul, refakatinde Düşes dö Kentin hemşiresi Prenses Olga olduğu halde öğleden sonra Londraya gelmiştir.

Zahren hususî mahiyette olan bu ziyaret esnasında prensin İngiltere hükümetinin mümessilleri ile ticarî meseleler hakkında müzakerelerde bulunacağı, ni bazı gazeteler yazmaktadırlar.

Taymıs'ın Türkiye kitabı

İngilizce Taymıs gazetesi, bir kaç ay evvel Atatürk Türkiye'sine mahsus çıkardığı fevkalâde nüshasının muhteviyatını, bu defa Büyük Önderin hatırasını tebellen diğer mutena yazılarla birlikte bir kitap halinde neşretmek üzere yeniden matbaaya vermiştir.

İngiliz Nazırları yarın Parise gidiyorlar

Almanya'ya karşı takip edilecek yeni siyaset tesbit edilecek

Londra, 21 (A.A.) — D.N.E. muhabirinden:

Önümüzdeki hafta ortasına doğru İngiliz nazırları ile Fransız nazırları arasında yapılacak olan müzakerelerin resmî programı neşredilmiştir.

Çemberlayn ile Lord Halifaks, beraberlerinde Başvekilin hususî kâtibi Lord Douglas ile Hariciye müsteşarı Cadogan ve merkezî Avrupa işleri departmanı şefi Strang olduğu halde çarşamba günü Parise geleceklerdir.

Çarşamba günü akşamı Fransız Hariciye Nezaretinde bir ziyafet verilecektir. Perşembe günü Reisicumhur Löbrön bir öğle ziyafeti verecek, Paris şehri de bir öğle ziyafeti verecek ve cuma günü Fransız ve İngiliz nazırları maiyetleri ile birlikte Londraya döneceklerdir.

İyi malûmat almakta olan mahafilde Paris müzakerelerinin İngiltere ve Fransa'nın yeni büyük devlete yeni Almanya'ya karşı takip edecekleri hattı hareketi müteallik olacağı söylenmektedir.

Münih, 21 (A.A.) — Münih matbuat-Çemberlayn ve Halifaksın yakında Parise yatacakları seyahat hakkında tefsirlerde bulunmaktadır. Matbuat bazı siyasî mahfellerin Münih konferansile başlı olan havaya mugayir bir hava yaratmağa çalıştıklarını kaydetmektedir. İncelik matbuatın bu münasebetle ittibaz ettiği tarzı hareket bilhassa tenkit edilmektedir.

Eskişehirde dükü tören

Eskişehir, 21 (A.A.) — Aziz ve ebedî Şefin bugün ebedî meanziline tevdi edileceğini bilen Eskişehir, derin bir matem içindedir. Bütün müesseseler, dükkânlar, gazino ve kahveler kapanmış ve binlerce halk meydanlara toplanmış, Ankara rad-yosu ile kalplerini doldudan acılarla cenaze merasimini takip etmiştir. Saat 14 de Cumhuriyet meydanında 30 bin Eskişehirli toplanmış ve burada ebedî Şefe son tazim vazifesi ifa olunmuştur. Merasime, gençliğin okuduğu İstiklâl marşı ile başlamış ve bundan sonra vali Yahya Sezai Uzak çok heyecanlı bir hitabe söylemiştir.

Sezai Uzak, Aziz Atasının manevî varlığı huzurunda ülkü ve inkılâp için and içmiş ve bu anda 30 bin kişi ağlayarak, inanarak iştirak eylemiştir. Validen sonra diğer şer hatipler hicrîkırıklarla hitabelerini söylemişler, sözlerini Ulu Atasının açtığı yoldan durmadan ve şaşmadan yürüyeceklerine ait yeminlerle bitirmişlerdir. Bu sırada binlerce dudaktan "Atamızın yolunu davız, sesleri yükseliyor, herkes búngür búngür ağlıyordu.

Nihayet merasime Atasının aziz varlığı-

Dün İstanbulda yapılan törenler

(Baş taraflı 3 üncüde)

bir Afyonda. Seni ilk kurtulan memleketi, ilk girdiğin gün görmüş, sana yüz sürmüştüm. Hey gid günler hey.. Ne gündü onlar. Zaferleri kazanan erler, erlerin başında muzaffer generaller, generallerin başında o zaferli kazanan kartal Mustafa Kemaller...

Ata.. Atatürk!

'O yarattığın vatan senin istediğin gibi olacak, ona hiçbir gün, "milyarlarca gün sonra," dahi senin istemediğin çizimler basılmıyacak.

Ben ve benim karşımdaki iki bin genç, damarlarındaki kana karışmış bu ideali, bütün dünyaya göstermek ve onları inandırmak için senin okuduğun mektepte o. kuyorlar. Binler ve on binlerce yavru aynı ideali burada tahakkuk ettirmek için analarım kucağında büyüyorlar.

Damarlarımızda Yaktığın Ateş

Damarlarımızda yaktığın ateş! Bütün kuvvetle benliğimde yaniyor ve bizi her an memleket için daha kuvvetle düşünürüyor. Ne mutlu.

Seni, biz kaybettik. Sen bizi çok seviyordun. Bizim bilmediğimiz kuvvetler bizi kıskandırdı mı diyeyim? Seni mi kıskandırdı bilmem. Bir şey biliyorum ki.. Ben o bildiğim şeye hâlâ ağlıyorum, hepimiz ağlıyoruz.

Biz, seni kaybettik.

Ata...m.

Asker Olmayı Öğreniyoruz

Asker olmayı öğreniyoruz. Memleket nasıl kurulur onu görüyoruz. Ölmeyi, vatan için ölmenin azametini damarlarımızdaki kan haykırıyor.

Bu mektep terbiyesi ve bu irsi terbiyenin bir tek kalp halinde yaşadığını fanî kulaklarınla duymak mı istiyorsun? Sana bütün bir Yedek Subay Okulu talebesinin aynı ideali haykırdığını mı işittireyim.

Arkadaşlar!

— Biz hangi ideale bağlıyız?

— Atatürk idealine (Bütün talebeler böyle cevap verdiler)

— Biz vatan için ölümü ne biliriz?

— Şeref biliriz. (Yine talebeler böyle cevap verdiler).

Atatürk bütün şu haykırışları işittin değil mi? Biz yaşıyoruz. Sen bizim herbirimizin kalbinde bütün bir millet olarak yaşıyorsun. 17 milyon Türk 170 milyon Türk olduğu gün de, o günün genci aynı sözleri haykırarak.

Dişle.. Dinle yarattığın memleketin hür ve yalnız Türk seslerini içinde saklıyan 'ıvası kulaklarına neler getirecek. Dişle.

— İstiklâl marş: söyleyeceğiz. (Hep birden)

Bu sesler ve arkasındaki haykırıklar seni tabutundan çıkaracak kadar azametli değil midir?

Ey.. Koca Ata.. Mütevazı Türk. Sen hiç bir gün bu büyüklüğünle övünmedin. Şimdi biliyorum ki..

Kulaklarını dolduran bütün seslerimiz, gözlerinde birer yaş damlası olarak yere dökülüyordu.

Sen de muhakkak bizden ayrıldığına yaşıyorsun. Ne yazık. Biz de ağlıyoruz, sen de ağlıyorsun. Bugün bu acılık içinde şunu düşünebiliyoruz..

Bu ayrı ayrı ağlaşan iki kuvvet bir kalp olmuştur. Öyle değil mi arkadaşlar?

Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın.

Üsküdar'daki Tören

Dün Üsküdar'da, Üsküdar Halkevinde milli matem törenine saat 11.45 te başlanmış ve yine saat 14.45 de Üsküdar iskele meydanında binlerce halkın iştirakile bir toplantı daha yapılmıştır.

Törene bandonun çaldı. İstiklâl marşıyla başlanmış. Şopenin matem havası çalınmıştır. Matem marşından sonra Hukuk Fakültesi talebelerinden Yümnü, tarih öğretmenlerinden Reşat Bay Cemal birer söylev vermiler Atanın hatırasını ve O'na karşı duyulan sonsuz minnet ve şükranları anlatmışlardır. Bir küçük şiir ve bir genç de Atanın gençliğe hitabesini okumuştur.

Saat tam on altıda merasim bitmiş ve herkes olduğu yerde üç dakika sükût etmiştir. Bundan sonra da Atatürkün büstü önünden geçilerek merasime son verilmiştir.

Yedek Subay Okulundan Hayri Engin'in Hitabesi

"İrişilmez ve sarsılmaz bir kuvvetin benliğimde uğuldayan azametinin, imanının hızıyla sizlere hitap ediyorum...

Asıl milletim! Sayın arkadaşlar: İçinde yaşadığımız günlerin heyecan ve ıstırapları ile yuğurulan kalplerimiz, Türklük vakarına, şuruna has olgun cephesiyle en büyük zayi karşısında sarsılmaz bir kütle halinde çarpıyor...

Bu kütle; bağrımdan yükselttiği bir dehânın ebediyetlere uzanmasından mütevellit birer ıstırap tufanı içerisinde çalkandı.

Nasıl yas tutmaman, nasıl kaybettiği özevlât için bağrımı parçalamamın, bu kütleli o büyük ebedî; Balkanlardaki perişanlığın ardından, Anafartalarda sarsılmaz bir iman, Dumlupınarda kahır bir kuvvet olarak cihan tarihine saldı.

Hasta adamın damarlarına yaşamak iksirini, uyuşmuş bünyelere hayatıyet, durmuş suçurlara canlılık ve faaliyet hakkını bahşetti.

Türk varlığını yaban gözlerin hürsından takdire, Türk vatanını vira-nelardan ışıklar âlemine, Türkün kültürel ve ictimai kalmasını yükselterek ona İLERİ YADELLER arasında söz hakkını verdi.

Sulh İlâhî

Anafartalarda vatanın müdafii asil kumandan Mustafa Kemal; Dumlupınarda 30 Ağustos'ta büyük, en büyük bir başbuğ, ictimaiyatımızda en büyük öğretmen, cihan sulhunda sulh ilâhî olarak yükseldi. İşte Türk milleti o büyüklükleri efsanevi bir kudretle kucaklayan O'nun maddi varlığını kaybetti..

Onun asra sığın kısa ömrü; tarih-lere sığmayan destanlarla şahı-kalaştı; adı ölmez Türk milletinin sine-sinde, dimağında ilâhların âbidele-rinden büyük âbide yarattı.

O bütün kuvvetini, bütün dehâsı-nı velût ve yüksek bir kavim olan Türk milletinden alarak gene yük-sek dehâsını bu kuvvetin mihrağı o-larak Türk milletine aksettirdi.

Atatürk Bir Güneşi

Atatürk; millî varlığımızı yakıcı, akıcı, tarumar edici bir kuvvet, bir volkan olarak tutuşturan güneş-ti. O seve seve ideali uğrunda, mil-letinin yolunda bizlere kendini feda; bizlere sıcak ışıklarla dolu dehâsını armağan etti.

O tekten büyük bir millet ebedi-leştî, o tek dehâdan büyük bir Türk dehâsı; yüksek bir Türk varlığı, âle-mi yükseldi.

Ordu O'na en yakın bir dost, mil-let O'na en emin bir destek olarak O'nun nuru. O'nun yolu üzerinde yür-rüyerek hakiki benliğini duydu ve hakiki kabiliyetlerini kavradı.

O'nun ilâhlara örnek olan teva-zuundun vücut bulmuş haşmetiyle a-ramızdan, ebediyetin şahikasına yükselişinde, asil Türk milletine en son hitabı vardır..

O hitap; gözleri yalnız Türk mil-letinin adı anıldığı demlerde yaşa-ran Ata'nın manevi varlığıdır. O hitap her şeyin; saadet ve sevinçlerin, elem ve ıstırapların, millet ve vatan için oluşudur...

Ağır top arabası, asker başbuğu en canlı melodileri ile en büyük za-ferce, ebediyetlere götürürken; ar-dından kuvvet ve kudretin timsali, Türk milletinin, Türk cumhuriyeti-nin ruhu, şerefi, ERDU yüksek ve eğilme başını yalnız Ata'sma eğe-rek saygılarını sunuyor...

Türk milletinin, istikbalini daima parlak, dalma açık, daima emlin hız-

larla tutacak kuvvet ve kudretli OR-DU, o kızıl volkandan alarak yakıcı, amansız bir dev gibi daima O'nun ardından, O'nun yolundan gidecek-tir.

En büyük asker Atatürk! Zafer kılıcını teslim ve emanet ettiğin ordu senin ve Türk milletinin yüzünü dai-ma ak edecektir...

Bir gün Türk milletinin şeref ve haysiyetini müdafaa için eli kılıcına giderse, maddeten, manen senden kuvvet almış ve senin kadar, senden daha çok kuvvet bulmuş genç OR-DUN, itimatla vazifeni teslim etti-ğin silâh arkadaşının, istiklâl arka-daşının ardından göz kırpmaksızın, tereddütsüz yürüyeceğine and içiyor. Sen müsterih ol...

Taksim Abidesi Önündeki Tören

Şehrimizde yapılan toplantıların en bü-yüğü ve en göze çarpanı Taksim âbidesi önündeki olmuştur. Halk törene iştirak i-çin sabahın pek erken saatlerinde soka-ğa dökülmüşler, Taksim yolunu tutmuş-lardı. Saat 12 ye doğru İstiklâl caddesi ve Taksim'e giden yollar kalabalıktan ge-çilmez bir hal almıştı. Vesaiti nakliyenin merasimden bir saat evvel yani saat 13 te tatil etmesi lâzım geldiği halde sokak-lar halk ile zamanından evvel dolduğu i-çin mecburî olarak işlerini bırakmışlardı. Saat 14 olduğu zaman Taksim meydanı tamamen dolmuş, dalga dalga üç dört çember halinde çevrilmişti. Meydana ba-kan kahveler, evler, apartmanlar görüle-cek bir manzara arz ediyordu. Her kapının her penceresinin ve her çatının üstü altı, her tarafı dolmuş, bütün meydana bakan delikler insanla kapanmıştı.

Görülüyordu ki, merasime küçük, bü-yük, genç ihtiyar, kadın erkek herkes, her vatandaş Atasını kaybetmekten mütevel-lit izhar edilecek derin teessüre iştirak i-çin koşu koşu can atıyordu. Bu sırada Ulu Önderin âbidesine konulacak çelenkler bi-zer ikiser gelmeğe başlamıştı. Bunların içerisinde İstanbul belediyesi, C. H. Parti-si, Beyoğlu Halkevi, Elektrik Şirketi Umum Müdürlüğü, Türk Hava Kurumu, Türk Ticaret Bankası, Hatay Erkinlik Ce-miyeti, Türk Spor Kurumu, Kapitan ve Makinistler Cemiyeti ve Notrdam Düsyon Fransız kız lisesinin çelenkleri görülü-yordu. Saat tam 14 te herkes yerini aldı-k. tan sonra tiz bir boru sesi duyuldu. Bunu Şehir bandosunun çaldığı İstiklâl marşı takip etti. Bundan sonra derin bir sessiz-lik içerisinde Şopenin matem marşı din-lendi. Hazırlanmış olan kürsüye ilk ola-rak B. Mekkî Hikmet çıktı. Şehir namına bir nutuk söyledi. Onu takiben İstanbul belediyesi namına Beyoğlu Halkevi Ba-şkanı B. Ekrem Tur, halkı heyecana geti-ren bir söylev vererek bilhassa dedi ki:

"— Dertli hemşeriler, muztarıp yurttaş-lar, Türkü zulmetlerden kurtaran, Türk milletini yaratan Atatürk kadri'nin zulmuna uğradı, öldü. On gündür yeryüzü bir mah-şer gibidir. Atatürk, Büyük ve müstesna İnsan, doymak bilmeyen obur ecel sana da kıydı. Fakat seni öldüremedi. Asıl bu hakı katı görüp utansın! Yüz binlerce sene sonra gözlerini aşsan yanında Türk mil-letini bulacak ve istediğin gibi bulacak s-m.

Gözümüzden kıskandığımız Atatürk, bi-ze zengin bir destan bıraktım. Bu destan Türkte istiklâl, medeniyet ilham ediyor ve cumhuriyet fıskırıyor. Kalk Atam! Kalk! Milletine bak bir kalp gibi çarpıyor. Se-nin eserinin olan cumhuriyet, başımız ta-çı ve mezarımızın taşı olacaktır.."

Ekrem Turun çok alkışlanan nutkundan sonra Şehir bandosu tekrar Şopenin ma-tem marşından birkaç parça çaldı.

Ekrem Turu müteakip, Beyoğlu Halke-vi namına B. Osman Sipahî bir söylev ver-miş ve halkın heyecanını arttırmıştır.

Şehir bandosu tekrar matem marşını çaldıktan sonra halk namına kürsüye ge-len B. Kemal Bakı, çok ateşli bir lisanla bir söylev vermiş ve ezelleme demiştir ki:

"— Babamız, Atamız, ağabeyimiz, her şeyimiz olan Atamız artık göremiyor, ku-lağımıza sesimizi, sesine kulağımızı veremiy-yoruz. Kasrgaların tufanların en büyük âfetlerini sarsıyacağı Türk milleti, onun azlı, yüksek ruhu önünde sarsıldı. Sarsı-lacak, bu gökler yanacak.

Onu anlayabilmek için, onun çıktığı yer-

lere kadar çıkmak ve o yüksekliklerden a-sağıya bir an için bakmak lâzımdır.

Böyle bir Ata hiç ölü mü? (Ölmez ses-leri..) Onun eseri hiç ölmeyecek, onu yük-selteceğiz Atam, buna inan, çünkü kanı-mızda kanın, kalbimizde mezarın var.."

Bu gencin nutku bittikten sonra mera-simin bitmesine daha yirmi dakika kal-mıştı.

İstanbul Üniversitesi'nden gazeteci B. Aslan Tufan kürsüye gelerek gür sesle andı okumuş, halk ta hep bir ağızdan bu-nu tekrar etmiştir.

And içme töreninden sonra Beyoğlu Halkevi reisi B. Ekrem Tur tekrar kür-süye gelerek, merasimin nasıl nihayet bu-lacağı bildirdi. Saat tam 16 yı çalarken, Galata kulesinin ve diğer kuleler ile va-purların düdüklere duyuldu. Herkes bu-lunduğu yerde hazırol vaziyeti alarak şap kasını çıkardı. Büyük ve Ulu Önderin ru-hunu üç dakika sükût ederek huşu ile se-lâmladı.

Daha sonra âbidenin etrafını kuşatan meşaleler yakıldı. Herkes için dağılıyan o-nun ölmez varlığını kalplerinde bir daha hissederek yavaş yavaş dağıldı.

Halkevlerinde Tören

İstanbuldaki bütün halkevlerinde törene sabah saat 11.45 te başlanmış ve saat 12.30 a kadar devam etmiştir. Halkeve-lerindeki törende evin başkanları birer söy-lev vermişler ve Atanın gençliğe hitabesi okunmuş, Büyük Ölü bir daha hürmetle taziz edilmiştir.

Öğleden sonra da şehrin büyük mey-danlarında yüzlerce halkın iştirakile mi-tingler yapılmıştır.

Sarayburnu Parkındaki Tören

İstanbulun hemen hemen kalabalık bir ekseriyetini toplayan bu mitinge saat 14 te İtfaiye bandosunun çaldığı, İstiklâl mar-şile başlanmış, daha sonra Şopenin matem havası terennüm edilmiştir.

İlk sözü Eminönü halkevi başkanı Bay Agâh Sırrı Levent almış, şöyle demiştir:

Yurttaşlar,

Asil bir matem ıstırapı içindeyiz. Bü-tütün memleket günlerdenberi hicran ateşli-le yanıyor. Ve haykırıklarla ağlıyor. Ya-bancılar bile büyük bir dehânı üfülü kar-sısında bu hazin ve sonsuz mateme iştirak ediyor. Hiçbir ölüm hâdisesi, şimdiye ka-dar dünyayı bu derece harekete getirme-miş, hele hiç bir matem, Türk ruhunu bu kadar asil ve necip ihtilâçlarla sasmamış-tır.

O, bütün kıymetleri, nefsinde, adı gibi bir kemal halinde toplamış bir harika idi. O, evvelâ bir kahramandı. Nefsinin mem-leketin müdafaasına hasretmiş, her teh-likeli anda vatanın bir parçasını kurtar-mak için cepheden cepheye koşmuş, göğ-süne saplanmak istiyen mermiye istihfaf-la gülmüş bir kahramandı..

Atatürkün baştanbaşa bir destan olan hayatı, şimdiye kadar gelmiş, geçmiş bü-tün kahramanları, milletine hayat ve şe-ref veren bütün inkılâp adamlarını imren-direcek kadar büyüklükle doludur. En ya-kın tarihe bakınız: Anafartalardan başlı-yarak bütün cepheleri dolaşıktan sonra Anadolu'ya geçen Atatürk, birdenbire, kav-mini inkırazdan ve dalâletten kurtarmağa gelen bir Nebi gibi görünür. O, artık da-ğılan milleti toplayacak, bozulan iradele-re kuvvet verecek, taassupla pençeleş-ecek, ordulara ilk hedeflerini gösterecek ve kara talihe emrederek tarihin seyrini de-ğiştirecektir.

Yurttaşlar,

Büyük matem içindeyiz. Atatürke olan saygı ve sevgimiz, onun manevi varlığı etrafında ebedî olarak toplu kalacaktır. Bu topluluk en büyük vahdet ve kudreti vermiş olacak ve onun eserine bağlılık ancak bu birlikte ebedilesecektir.."

Agâh Sırrı Leventten sonra Bayan Me-liha Avni Sözen söz almış, şu heyecanlı söylevi vermiştir:

"— 938 yılı, ilâhîceşirinin, onuncu per-şembe günü Türk dünyasının, Türk tari-hinin kara günüdür. Bugün, bütün İstan-bul, bütün Türkiye sonu' gelmeyecek bir keder sarıldı. On sekiz milyon en büyük matemini yaşamağa başladı. Bir gün tari-hin en kudretli, en büyük adamını koy-nunda bulundurmakla şereflenmiş, Dol-mabahçe sarayı yarıya indirilmiş bayra-ğında henimizin kalplerini yaralayan bir mezar oldu. Bu mezar hepimizi ebedî bir mateme sonsuz bir hicrana sürüklledi.

Bu yere geçesi gün, bütün dünyaya insan-lık dersi veren tek insanı yeryüzüne çok gördü.

Bugün benizimiz uçtu. Gözlerimiz kana-dı, bağrımız yandı.

Bu yanan bağır hiç sönmeyecek, bu kanlı gözler hep ağlıyacaktır.

Bu kanayış, bu ağlayış bu yaşarken ö-lüşü, hiçbir şair yazamıyacak, hiçbir hatip haykıramıyacak, hiçbir heykeltıraş kaza-mıyacaktır.

Bu yokuşa, yalnız Türkiyede değil, bütün dünya, bütün insanlık yanacaktır. "Ben i-cap ettiği zaman en büyük hediyem ol-mak üzere Türk milletine canımı verece-ğim," diyen Atatürke biz 18 milyon, canı-mızı, kanımızı her varımızı vermekte as-lâ tereddüt etmedik.

Atatürk;

Bizi karanlıktan güneşe götüren, bizi mezardan hayata çıkararak yüca admıla Türk adını, tarihin, medeniyetin, insanlı-ğın başına koyan sensin. Ölüm seni bizden ayıramaz. Ölüm seni bizden koparamaz. her zahmete ışık gözlerin, her düğümü çö-zen altın başım, hiçbir faniye nasip olma-yan nurdan yuğurulmuş güzel vücudün, senin arşe yükselmis, dünyayı tutmuş, gök leri aşmış nammm üstüne çıktı. Nutuk adlı kitabın insanlara en doğru yolu gös-teren bir Kuran..

Sen göklere yükselen mevcudiyetinin a-sil, ebedilesen tek ehansın, sen ölümlerin yaklaşımıyacağı Atatürk adlı kahraman-sın.

Arkadaşlar,

Kötülükler, kötü duygular, kötü düşün-celer karanlıklardan doğar. Karanlıklar, da büyür. Atatürk geceleri kendine gün-düz etmiş bir adamdı.

O, milletinin rahat rahat nefes aldığı gecelerde yeni sabahlar için yeni sesler, yeni renkler hazırlar, geceler onun güneş ten parlak gözleriyle aydınlandı. Onun ömründe gece yoktu. O bütün hayatında karanlık denen rengi tanımamıştı.

O, milletinin uyanık bulunduğu günler-de uyanmak için yatağma uzanırdı. İşte büyük Atamız yine böyle bir sabah vakti herkesin uyanıldığı, herkesin görüp işitebi leceği, herkesin güneşe kavuştuğu bir za-manda yatağma uzanmış, gözlerini kapa-mış uykusuna yatmıştır.

Ey Atatürk,

Ebedî yatağında huzur içinde uyu! Biz ayaktayız. Karanlıklara karşı hep uyanık duracağız. Büyük dehânın eşsiz enerjinle yuğurulmuş, eserine kimse yan gözle ba-kamıyacak, bu lâyetmiş esere hiçbir şey dokunmıyacaktır.

Ona uzanmak, onu yıkmak isteyenler o-nun ebedî ışığında yanıp kül olacaklar-dır.

Hep senin yolunda, hep senin izinde yür-rümek tek tesellimizdir. Müsterih uyu! Senin kapmda senin eserinin uyanık bek-çileriyiz.."

Bayan Meliha Avniden sonra kürsüye halkevi azasından Naki Tezel, gelerek A-tatürkün gençliğe hitabesini okumuş ve İstiklâl lisesi talebesinden Bahçetin bir söylevile sözlere son verilmiştir.

Bütün Halk And İçiyor

Bundan sonra kürsüye çıkan Agâh Sı-rı Levent halkla birlikte şu andı içmiştir:

"— Burada Atatürkün hey-keli altında toplanan bizler, cumhuriyet rejimine, inkılâplara sadık kalacağımıza, vatanın toprağı için kanımızı, istiklâli için canımızı feda et-mekten çekinmiyeceğimize; şerefimiz ve namusumuz ü-zerine söz zveriyor; and içiyo-ruz."

Yeni Neşriyat:

Çocuk Hikâyeleri

İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafın-dan ilkokul prensiplerine uygun ve ders ünitelerine yardımcı olarak hazırlanan Çocuk Hikâyeleri'nin altıncısı olan Aslan çıkmıştır. Renkli kapak içinde resimli ve 32 sayfa o-lan bu terbiyevî çocuk kitaplarının fiyatı 5 kuruştur. Okullar için top-tan 4 kuruştur. Bu kitaplardan sat-tın almak isteyenler doğrudan doğ-ruya "İ. H. Baltacıoğlu, Çamlıca" ad-resine yazmalıdırlar. Öğretmenlere tavsiye ederiz.

İhissarlar U. Müdürlüğünden:

- I — İdaremizin nakliyat şubesi için şartnamesi mucibince yaptırılacak a - çık güverteli armalı ve tam teçhizatlı bir adet çekdirme (tekne) 19—XI—938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden pazarlık usulü ile eksiltmeye konmuştur.
- II — Muhammen bedeli 4500 lira ve muvakkat teminatı 337.50 liradır.
- III — Eksiltme 5 — XII — 938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacak tır.
- IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8535)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tutarı L.K.S. L.K.	% 15 teminatı Li. Kr.	Eksiltmenin Şekli Saati
Bileği taşı	96 Adet	36.—	5.40	Pazarlık 14.—
Tütün tozu	100 Ton	Bedeli 550.—	Ambalaj 700.—	187.50 Açık 14.15 mas.

- 1250.—
- İskarta ip 1958 Kilo —19.12.5 374.46 56.16 Açık 14.30
- I — Paşabahçe fabrikasında eski cam fabrikası enkazından bakiye 90 santim kutrunda ve bir santim kalınlığında 56 adet bileği taşı, İzmir tütün fabrikasında mayıs 939 cihayetine kadar toplanacak 100 ton tütün tozu ve Üsküdar depolar grubunda mevcut 1958 kilo iskarta ip hizalarında yazılı usullerle satılacaktır.
- II — Muhammen bedellerile yüzde 15 teminatları hizalarında gösterilmiştir.
- III — Arttırma 28—11—938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mubayaat şubesinde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Bileği taşı nümuneleri Paşabahçe fabrikasında 1145 + 813 = 1958 kilo ip nümunesi Üsküdar depolar grubunda görülebilir.
- V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 15 teminat paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8247)

İşin mahiyeti	Keşif bedeli % 7,5 teminatı L. K.	Şartname Eksiltmenin L. Ku. Li. Kur.
İstanbul başmüdürlüğü binasının kaldırım tamiri işi	1185,65	89,03 —. Pazarlık 14.
Maltepe enstitüsü me. mur evleri bahçe duvar. larile kaldırım yapılması işi	831.27	62.34 —.6 Açık 14.30
Bahariye tütün işletme evi iskelesi inşaatı	729,80	54.73 —.4 Açık 15.

- I — 9—11—938 tarihinde ihale edilemeyen İstanbul başmüdürlüğü kaldırım tamiri işi, Maltepe enstitüsü memur evleri etrafına duvar ve parmaklık ve merdivenli üç bahçe kapısı ile kaldırım yaptırılması işi, Bahariye tütün işleme evine yeniden yaptırılacak iskele inşası hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.
- II — Keşif bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
- III — Eksiltme 1—12—938 tarihine rastlayan perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Keşif, şartname ve projeler yukarıda yazılı bedellerle her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — Maltepe enstitüsü duvarları ve Bahariye işleme evi eksiltmelerine iştirak etmek isteyenlerin İhissarlar umum müdürlüğü inşaat şubesinden fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.
- VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8356)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tutarı L. K. L. K.	% 7,5 teminatı L. K.	Eksiltmenin Şekli Saati
Beyaz toz yaldız	100 Kilo	2.80 280.—	21.—	Pazarlık 14.
Sünger kâğıdı	15000 Adet	—8 1200.—	90.—	Açık 14.30

- I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartname ve nümuneleri mucibince hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
- III — Eksiltme 7—12—938 tarihine rastlayan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği nümunelerde görülebilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8485)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tutarı Li. Kr. Li. Kr.	% 7,5 teminatı Li. Kr.	Eksiltmenin Saati
Yassı ve yuvarlak kayış	1575 Metre	896.— (sif) 67.20		14.
37X68 sarı tırtıklı alüminyum	200 Kilo	2.24 448.— (sif) 3.36		14.30

- I — Şartnamelerine ekli listede ebat ve miktarı yazılı 1575 metre yassı ve yuvarlak kayış ile 37X68 sarı tırtıklı alüminyum kâğıdı şartname ve nümuneleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
- III — Eksiltme 30.11.938 tarihine rastlayan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneleri de görülebilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8282)

- I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak 26 1/2 m/m lik yüklenir nevi 15000 bobin sigara kâğıdı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 583 lira 42 kuruş olan Yalova kaymakamlık konağının noksan ve kusurlu yerlerinin ikmal ve ıslahı müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir.

İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka en az 500 liralık bu işe benzer iş yaptığina dair Nafia müdürlüğünden eksiltmeden sekiz gün evvel alacakları fen ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret odası vesikalarile 43 lira 76 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 28—11—938 pazartesi günü saat 14 buçukta daimî encümende bulunmalıdırlar. (8296)

İstanbul P. T. T. müdürlüğünden :

- 1 — Yeşilköy ve Osmaniye Telsizlerle paket, Beyoğlu portahaneleri ve Fabrika ihtiyacı için 127 ton sömük kömürü açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedel 3134,5 lira muvakkat teminat 236 liradır.
- 3 — İsteklilerin kanuni vesikalari ve muvakkat teminat makbuzlarile 29—11—938 salı günü saat 16 da Büyük postahane birinci katta müdürlük alım satım komisyonuna gelmeleri, şartnamesi müdürlük idarî kaleminde görülebilir. (8364)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

- 1 — Tamamının tutarı bin yüz on lira tahmin edilen doksan bir çift veteriner ecza açık eksiltme usulü ile 2—12—938 cuma günü saat onda satın alınacaktır.
- 2 — Şartnamesi parasız komisyonumuzdan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin seksen üç lira yirmi beş kuruşluk teminat makbuzu veya banka mektubu ile şartnamede yazılı belgelerini saat ona kadar komisyon ibraz etmiş olmaları. (4784) (8379)

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

İkinci keşide: 11 / Birincikanun / 938 dedir.

Büyük ikramiye 45.000 liradır.

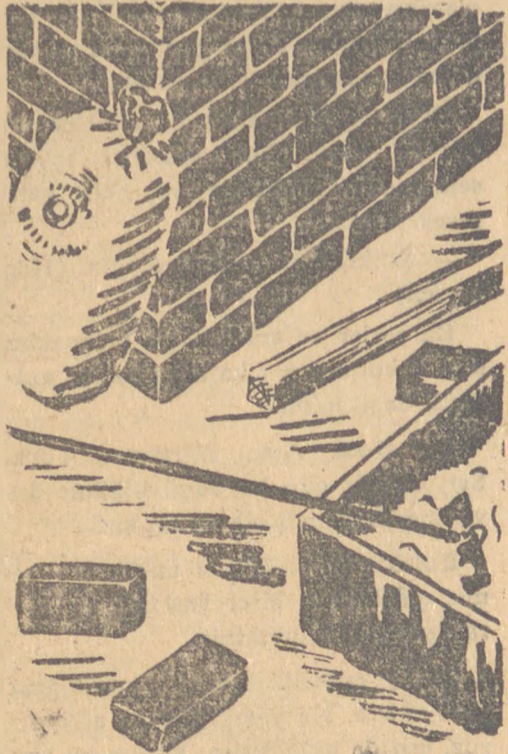
Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango nun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

- II — Muhammen bedeli beher milimi sif 2,10 kuruş hesabı ile 8347.50 lira ve muvakkat teminatı 626.07 liradır.
- III — Eksiltme 28—11—938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile yüzde 7,5 güvenme paraları makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14.30 a kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (7480)

OSMANLI BANKASINDAN:

Şeker Bayramı münasebeti ile Osmanlı Bankasının Galata, Beyoğlu ve Yenice Şubeleri Senteşrin 23, 24, 25 ve 26 ıncı günleri kapalı olacaktır.

HİÇBİR BAŞLANGIÇ KOLAY OLMAMISTIR fakir servetiniz için sağlam bir temel, bir Bankaya yatırılan paradır.

HOLANTSE BANK VAN AMSTERDAM

Eyi Işık Evinizi şenlendirir

Bunun için de içi buzlu Osram-D-ampullünü tercih etmelisiniz. Osram-D-ampulları sarf edecekleri cereyana mukabil elde edilebilecek azami ışık nisbetini temin ederler, yani Ucuz ışık!

Bunun için daima tecih edeceğiniz içi buzlu

OSRAM-D AMPULLARI

AEG Türkiye Yekilleri: Türk Anonim Elektrik Şirketi Umumiyesi İSTANBUL P.K. 1449

Elektron Türk Anonim Şirketi İSTANBUL P.K. 1144

UMUM: NECİP ERSES
VEKİL: GALATA ZULFARUZ SO.ŞEŞLİHAN
GALATA HEZARAN CAD. N: 121

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan

- 1 - Bir tanesine 850 kuruş kıymet taktir edilen on iki bin lira değerinde ve bin üç yüzden bin altı yüze kadar vasıf ve örneğine uygun Battaniye 1/1. Kanun/938 perşembe günü saat On altı buçukta kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.
- 2 - Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin dokuz yüz liralık teminat makbuzu veya banka mektubunu muhtelif teklif mektuplarını belli gün saat dokuz buçuğa kadar komisyona vermiş olmaları. (4770) (8369)

Galatasaray Lisesi direktörlüğünden:

İkinci taksit zamanı 1 ilkkânun 938 dir Taksitlerin vaktinde yatırılması lüzumu ilân olunur. (8447)

Kiralık Ev, Dükkân Ve Arsa

Besiktâsta Akaretlerde 5/9, 41 numaralı evlerle 20 mükerrer 20, 21, 24, 28 numaralı dükkânlar ile 42 HA 58 numaralı arsa açık artırma suretiyle kiraya verileceğinden isteklilerin ikinciteşrinin 28 inci pazartesi günü saat on beşe kadar Besiktâsta Akaretlerde 54 numaralı Mütevellî Kaymakamlığına müracaat etmeleri. (V. P. 2798)

Sahibi: ASIM US

Nesriyat Müdürü Refik A. Sevengil

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

- 1 - Tahmin edilen bedeli (770) lira olan 44 adet kökner kütük 29- İkinci teğris-938 tarihine rastlayan salı günü saat 14,30 da açık eksiltme usulü ile alınmak üzere münakasaya konulmuştur.
- 2 - Muvakkat teminatı (57) lira 75 kuruştur. Şartnamesi komisyondan her gün parasız olarak verilir.
- 3 - İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. (8368)

Cinsi	Kilosu	Marmara Üssübahri K. Satınalma Komisyonu Başkanlığından:		
		Tahmini fiat	Tutarı	İlk teminatı
		Kuruş	Lira	Lira K.
Koyun eti	25.000	40	10.000	
Siğir eti	30.000	25	7.500	
Kuzu eti	20.000	45	9.000	
				26.500 1987.50

- 1 - Komutanlık deniz eratinın yıllık ihtiyaçlarından olup y...arda cins ve miktarı yazılı üç kalem et bir şartnamede ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Eksiltmesi 26 ikinciteşrin 938 cumartesi günü saat 12 de izmit. te Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.
- 3 - Bu işe alt şartname 135 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir.
- 4 - Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaikle birlikte yukarıda miktarı gösterilen ilk teminat makbuzlarını havi teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (8187)

Nafia Vekâletinden:

Sivas - Erzurum hattının 676 mıcı kilometresinde yapılacak bir adet kâgir açık tunnel ile 656 mıcı kilometresinde bir ve 550 + 667, 671, 674 ün. cü kilometrelerde üç amele barakası ve 720 inci kilometrelerdeki köprüye beş adet göz ilâvesi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

1 - Münakasa 28-11-938 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat on beşte vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki münakasa komisyonu odasında yapılacaktır.

2 - Bu işlerin heyeti umumiyesinin muhammen bedelli yüz doksan üç bin liradır.

3 - Muvakkat teminat miktarı on bin dokuz yüz liradır.

4 - Mukavele projesi, eksiltme şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname, köprülü projesi açık tunnel miktarı, dört adet bina projesi ve vahidi kıyasî fiyat cetvelinden ibaret bir takım münakasa evrakı dokuz yüz altmış beş kuruş mukabilinde demiryolları inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 - Tallplerin bir defada en az yüz bin liralık bir yol ve yahut şimen. difer işini müteahhit sıfatile yapmış olmaları şarttır.

6 - Bu işe girmek isteyenler, ceterans ve diğer vesikalarını bir istidaya bağlayarak münakasa tarihinden en az sekiz gün evvel vekâlete vermek suretile bu iş için ehliyet vesikası isteyecek ve bu ehliyet vesikalarını münakasa komisyonuna ibraz edeceklerdir. Ehliyet vesikası için münakasa tarihinden sekiz gün evvel yapılmıyan müracaatlar nazarı itibara alınmayacaktır.

7 - Münakasaya iştirak edecekler 2490 numaralı artırma eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesaikli muvakkat teminatlarını ve fiyat teklifini havi kapalı ve mühürlü zarflarını mezkûr kanunun ve eksiltme şartnamesinin tarifati dairesinde hazırlanarak 28-11-938 tarihinde saat on dörde kadar numaralı makbuz mukabilinde demiryolları inşaat dairesi münakasa komisyonu reisliğine teslim etmeleri lâzımdır. (428) (8287)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Enkazı müteahhide mal edilmek üzere Sirkeci marşandiz garında vezir is. kelesi caddesi üzerinde kâin emirler camii ve müstemilatile Macar ziraat şirketi ve antalya ambarı binalar - yıkıtılması 1000 lira muhammen bedelle ve açık artırma usulile 3-12-938 Cumartesi günü saat 11 de sirkeçide 9 işleme binasında ihale edilecektir. Bu işe girmek isteyenlerin 75 lira muvakkat teminat ve vesikalarilemuayyen gün ve saatte komisyona müracaatları lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (8498)

Yerli malı olduğu takdirde muhammen bedeli 35720 lira, ecnebi malı olduğu takdirde muhammen bedeli 186155 lira olan 15 kalem elektrik çıplak tel ve kabloları 5-1-1939 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin yerli malı için 2679 ve ecnebi malı için 1396.13 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (8518)

Muhammen bedellerile miktar ve evsafı aşağıda yazılı iki grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek şartile 12-12-1938 pazartesi günü saat 10.30 da Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve her gruba alt liralıklarında yazılı muvakkat teminatlarla birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 - 43 kalem muhtelif ebat ve miktarda karfiçe çivisi muhammen bedeli 1632 lira 35 kuruş muvakkat teminatı 122 lira 43 kuruştur.

2 - 100 kalem muhtelif ebat ve miktarda helezonî kanallı üstüvanı rayba ve rondela zimbası muhammen bedeli 2425 lira muvakkat teminatı 181 lira 88 kuruştur. (8526)

Sivas - Erzincan hattının işletmeye açık bulunan Kemah İstasyonundan sonraki ALPDUMANLI ve ERZİNCAN İstasyonlarının 23-11-938 tarihinden itibaren yolcu ve her türlü eşya nakliyatına açılacağı ve halen Çetinkaya - Kemah arasında işliyen muhtelif trenlerin günlerinde hiçbir değişiklik yapılmıyarak Erzincana kadar devam ettirileceği sayın halka ilân olunur.

Ulu önder Ankarada

